

VILNIS

LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LXIII Nr. 7

KETVIRTADIENIS, KOVO [MARCH] 31, 1983

RECEIVED

KASDIEN

RECESIJA
PASAULIS
POPIEŽIUS
APSIMELAVO

Establišmento ekonomistai bei reaganomikos apologetai katutėmis ploja, kad krašto ekonomika iš recesijos pradeda atsigausti. Taip, atsigauna, bet tik ne milijonams bedarbių ir ne pilkajai darbo liaudžiai. Atsigauna tiems, kuriems didėja pelnai, nes atsigavimas sprendžiamas pagal biržoje akcijų brangėjimą ir pelnų didėjimą.

Tačiau sprendžiant pagal nedarbą, neužtikrinimą ar darbininkas rytoj nebus paleistas iš darbo, pagal darbo liaudies gyvenimo lygį, pagal sveikatos apsaugą, pensininkams tamsias perspektyvas, krašto ūkio atsigavimas nejuda iš vietos. Mažaalgiai žmonės kaip dūsavo, taip tebedūsauja.

Pasaulis sujūdes prieš ginklavimąsi ir ruošimąsi karui. Vyksta masinės antikarinės demonstracijos, įvairūs antikariniai sąjudžiai, sveikiau galvojančių net pasaulinio masto politikų pasisakymai prieš nežmoniška eikvojimąsi ginklavimuisi, pasiūlymai tartis, kad ginklavimuisi būtų padarytas galas.

Žmonija mato, kad neapsakomos išlaidos ginklavimuisi žmonėms kelia skurdą, nepriteklus, smukdo gyvenimo lygį. O dar blogiau, ginklavimasis niekad nieko nėra davęs gero, o tik karus, sugriovimus, žmonėms kančias, kraujo upelius, karo invalidų armijas.

Žinoma, karo pramonės baronams ginklavimasis yra šienapjūtė. Be to, ginklavimasis yra lazda grasinti, silpnesnius valdyti, jiems diktuoti. Taip buvo, taip yra, bet taip neturi būti. Prieš ginklavimąsi sujūdes pasaulis turi laimėti. To sujūduosis pasaulio kiekvienas doras žmogus yra dalelytė, būkime tomis dalelytėmis.

Popiežius buvo nuvykęs į Centro Ameriką paguosti vargšų skurdžių, papriekiaistauti beširdžiams turčiams, subarti dvasininkus, kad nesikištų į darbo žmonių kovas už pakenčiamesnį gyvenimą.

Popiežiaus vizito metu šurmulis buvo nemažas, bet vegetuojančiai Centro Amerikos liaudžiai naudos iš jo lygiai tiek, kaip iš paburliavimo vandenyje. Latifundistai kaip atsiskakė, taip atsiskakė alkaniesiems valstiečiams bežemiems duoti po sklypelį savo žemių, fašistinė reakcija kaip mindžiojo, taip pasiliko mindžioti žmogaus teises, darbininkija kaip kovojo, taip pasiliko kovoti už didesnę duoną kasnį.

Būtų buvę daug geriau, kad

NŪDIEN LIETUVOS KAIMO GYVENTOJAI— LABAI ARTIMI KAIMYNAI

APR 4 1983

THE HISTORICAL SOCIETY
OF WISCONSIN

popiežius į tą regioną savo nosies nebūtų kišęs. Dabar, ne vienas doras katalikas pamatė, kas Romos katalikų hierarchija yra.

Čikagoje eina toks atviro žodžio mėnraštis "Akiračiai", 16 puslapių laikraštis. Apie jį yra susibūręs nemažas būrys ne eilinių dypukų, o baigusiu aukštųjų mokslus, kaip kai kas sako—protiingų inteligentų. Politinio nuogarkaulio jie neturi, o yra tik nuo reakcininkų obelies netoli nukritę obuoliai.

Vasario laidos savo laikraštyje jie priekaištuoja pažangiečiams, jog nei "Laisvė", nei "Vilnis" nepranešė, kad Juškys išvyko Lietuvon ir pradėjo garsinti naują iš Afrikos atvykusį SSSR konsulą, apie Juškį net neužsimindami. Tai melas. Praeitų metų liepos 8 d. "Vilnyje" buvo gražus aprašymas apie atsiviekinimą su Juškium "Vilnies" salėje.

Atrodo, ir akiratininkai, nors giriasi, jog jie inteligentai, bet nuo "Naujienu" Gudelio netoli mesti. Dieve, jiems padėk pūsti į tą pačią dūdą su "Naujienu" M. Gudeliu.

"Vilnies" direktorių taryba dar nėra nutarusi, kada turi įvykti laikraščio dalininkų suvažiavimas, bet vis tiek jis nebe už kalnų. Laukime jo ir ruoškimės jame dalyvauti, žinoma, ir pasveikinti didesne ar mažesne suma.

Dalininkų sveikinimai per suvažiavimus yra didelė laikraščiui parama, kuri niekad nebuvo taip reikalinga kaip dabar, kai dėl senatvės ir "giltinės" skaitytojų bei rėmėjų eilė trumpėja.

S. J. Jokubka

Seniau sakydavo: "Su giminėmis—alų geri, su kaimynais—gyvenimą nugyveni".

Siandieniniai Lietuvos kaimo gyventojai—labai artimi kaimynai. Juk dauguma kolūkiečių ir tarybinių ūkių darbininkų yra susikėlę į gyvenvietes, turi gražius, patogius nuosavus namus arba įsikūrę daugiabučių namuose. Maža to. Jei kadaise mažas žemdirbių vidutiniškas valstietis rubežiauvo su valakininku, buože, tai tada tarp tokių kaimynų nebuvo jokio dvasinio ryšio, tai šiuo dienu kaimo žmonės—tarsi vienos šeimos nariai: visi dirba tame pačiame ūkyje, visų interesai bendri.

Gražu pereiti ūkio gyvenvietę vasarą. Nors ir nėra čia labai prabangių, išsiskiriančių pastatų, bet kiekvieno šeimininko sodyba vis kitokia: tai tvorelė išradingai aptverta, tai savo rankomis sumeistruotas stogastulpis, tai virš verandos iškelta saulutė. Matyti: vyksta kūrybiškos varžybos—kas kur gavęs įdomesnę augalą po langais pasodins, kas gėlyną skoningiau įrengs. Tas lenktyniavimas verčia pasitempti, tas žmonių artumas greta vienas kito nori nenori skatina nepasiduoti, neatsilikti. O bendri interesai ir tikslai labai drausmina, artina žmones. Ir todėl paklausus žmogų—"kaip, ar nesiskundžiate kaimynais?"—dažniausia išgirs: "Labai geri žmonės, visada sutariame".

Anyškėčių rajono "Gimtosios žemės" kolūkyje greta vienas kito gyvena Ragauskų, Zabielių ir Jankauskų šeimos. Skirtingi šių žmonių polinkiai, skirtingos pareigos ūkyje. Bet visa tai ne tik nekliaudo jiems draugauti, o net labai praverčia. Pavyzdžiui, statybin-

kas Vytautas Ragauskas. Pernai jo vadovaujami vyrai baigė statyti ūkiui 400 vietų karvidę, pašarų cechą su daržine, trąšų sandėli. Pamatęs, kad kaimynas Bronius Zabiela, geriausias ūkio traktorininkas, meistrauja priestatėlį, pasiūlė savo paramą ir žinias.

Stanislovas Jankauskas—ūkio eigulis. Kasmet jo vyrai pasodina po 8 ha miško, paruošia ūkio reikalams apie 4 šimtus kubinių metrų medienos. O šalia to Stanislovas—neblogas stalius. Tai ir šaukiasi jį kaimynai, jei kas sulūžo, jei reikia ką paremontuoti.

Fotokorespondentas V. Puteikis visus tris kaimynus užtiko miške. Buvo geriausias metas apsirūpinti malkomis. Tai ir darbuojasi išvien. Siandien vienam, rytoj kitam parūpinti kuro...

Ūkyje dar kalba, kad šitie trys vyrai gerbiami ne tik už draugiškumą, paramą kitiems, bet ir už tai, kad niekad vienas kitam "neatsidėjoja" taurele, nešvenčia pabaigtuvių.

Tikrai puikūs žmonės!

S. Mockuvienė

TRUMPAI

— Michael Myerson ir Mark Solomon parašyta knyga "Sulaukykime III Pasaulinį karą", kurią neseniai išleido JAV Taikos taryba. Šiomis dienomis išėjo antra laida.

— Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių komisija Ženevoje užgyrė rezoliuciją, kuria ragina pasaulį mobilizuotis kovai prieš nacių, fašistų ir neofašistų propagandą.

— Administracija ir kongresinis biudžeto komitetas mano, kad šiais metais nedarbo lygis vargiai nukris žemiau 10 procentų.

VILNIS

Lithuanian Peoples' Bi-weekly (659-780)

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$10.00, six months \$5.50; Chicago \$12.00, 6 months \$6.50; Canada \$15.00, 6 months \$8.00; foreign countries \$15.00, 6 months \$8.00.

POSTMASTER: Send address changes to the
"VILNIS" - 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Phone 842-7325

Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659-780)

Centro Amerikos imperialistų niekas nebeišgelbės

Imperialistinio kapitalo interesams Centro Amerikoje darosi vis karščiau, o kai kuriose šalyse, kaip Salvadore, Gvatemaloje žemė slysta iš po jų kojų ir gali jos netekti, kaip neteko Kuboje, Nikaragvoje, Grenadoje. Netgi imperializmo apologetai pripažįsta, kad Centro Amerika yra neužtikrintas regionas, kad neišspruks iš daugnacionalinių bei imperialistinio kapitalo interesų saujos, kad olichargijai ten nebus padarytas galas.

Centro Amerikos regiono liaudis sunerimusi. Sunerimusi ne suagituota iš šalies, o dėl neapsakomo skurdo, kuris darbo žmonėms vos bepakeliamas. Sunerimusi už nacionalinį ir socialinį išsilaisvinimą, už gyvenimą savistoviai. Kur tik pažvelgsi reiškiasi didesni ar mažesni partizaniniai sąjudžiai bei išpuoliai prieš vietos olichargiją, už atsikratymą svetimų jungo, už pertvarkymą gyvenimo naujais socialiniais ir ekonominiais pagrindais. Salvadore netgi vyksta atviras civilinis karas.

Religija su savo dvasininkais visuomet buvo ir yra valdančiosios klasės ir beširdžių žmogaus išnaudotojų taktininkė raminti skurde paskendusią liaudį ir penėti ją "laimingu pomirtiniu gyvenimu". Dvasininkai, kokie jie bebūtų yra žmonės. Kaip yra žmonių, taip yra dvasininkų, kurie vardan sotaus gyvenimo savo sąžinės nepraranda. Istorijoje yra pavyzdžių, kad atskiri dvasininkai yra buvę su skurdžiais, kovoje už jų reikalą, netgi aukoję savo gyvybę. Centro Amerikoje tokių dvasininkų, nepraradusių žmoniškumo, reiškiasi daugiausia kaip bile kur ir bile kada. Jie su alkanu, nuskurusia, vos vegetuojančia liaudimi, už jos bendrą reikalą. Nikaragvoje, nuvertusioje tironišką diktatoriaus Somosos režimą sandinistų valdžioje net keli dvasininkai drauge su sandinistais stato naują gyvenimą, vedantį krašto liaudį socialistiniu keliu į sotesnį, šviesesnį, laisvesnį, laimingesnį rytojų. Salvadore irgi, visa eilė dvasininkų yra kovojančių už išsilaisvinimą pusėje.

Imperializmo šalininkai a la JAV viceprezidentas George Bush ir daug tokių kitų stebisi, kaip Centro Amerikos tie dvasininkai gali suderinti savo tikėjimą dievu su marksistinėmis idėjomis. Šiuo klausimu pasitarti netgi įvyko viceprezidento suauktas forumas. Teisingiausias nuomonės forume buvo Notre Dame universiteto prezidentas kun. Theodore M. Hesburg. Jo nuomone, bile kuriame pasaulio regione neapsakomas žmonių skurdas ir socialinis neteisingumas lengvai gali stumti dvasininkus prie marksistų bei bile prie kokių kitų, siekiančių pakeisti nusistovėjusią tvarką. Vadinasi, nepraradę žmoniškumo dvasininkai savo tikėjimo dievu nederina su marksizmo idėjomis, o derina su skurdžių kovomis už geresnį gyvenimą.

Kad Centro Amerikos tuos dvasininkus ir tikinčiuosius atgarsius nuo dalyvavimo liaudies kovose už išsilaisvinimą iš vietinės olichargijos ir imperialistinio kapitalo jungo, reakcijos šulai pakviėtė į Centro Ameriką popiežių Joną Paulų II. Ir kągi jis tiems dvasininkams ir tikintiesiems pasakė? "Tikėkite ne jėgai, kylančiai iš ginklų, o iš Kristaus žodžių ir iš meilės kylančiai". Vadinasi, nekovokite, o tikėkite dievu ir viskas bus gerai. Kad žmonės jo nenušvilptų, popiežius papeikė turėčių godumą, užjautė skurstančią Centro Amerikos liaudį. Tačiau, patardamas kovoti Kristaus ir meilės žodžiais, nukalbėjo niekus.

Advokatai taip, žodžiais gali laimėti bylas, bet kad revoliucija kur nors buvo laimėta žodžiais, žmonijos vystymosi istorija nežino. O Centro Amerikoje, kai valdančiąjai klasei darosi vis sunkiau valdyti, o darbo liaudis nebegali gyventi, vyksta didesniais ar mažesniais revoliuciniais pakilimais socialinė revoliucija, kurią priblandino vietinės olichargijos godumas ir imperialistinio kapitalo berybis Centro Amerikos šalių alinimas.

Centro Amerikos nuskurdusios tikinčiosios dievu liaudies ir žmoniškumo nepraradusių dvasininkų šv. Petro mokslas "Jeigu kas tau rėžė kumščiu į žandą, atgrizk jam kitą žandą" nebeveikia. Nors popiežiaus misija Centro Amerikoje sukėlė sensaciją, bet jo patarimai kovoti žodžiais rūksta kaip dūmai iš kamino ir netrukus baigs išrūkti. Centro Amerikos olichargijos ir imperializmo niekas negali išgelbėti. Kaip neišgelbės popiežius, taip neišgelbės Vašingtono milijonai dolerių, neišgelbės jokie militariniai patarėjai. Liaudis per daug nuskurdinta. Ji toliau nebegali gyventi taip, kaip gyvena dabar. Ji kovoja ir kovos dėl gyvenimo.

Kokie bus Čikagos miesto mero rinkimai

Vasario mėnesį Čikagoje įvykę pirminiai rinkimai kandidatų mero postui pasižymėjo nepaprastu aktyvumu. Kaip rinkiminės kampanijos metu, taip per rinkimus labiausiai reikėsi demokratui. Respublikonų kandidato Bernard E. Epton vardas buvo beveik negirdimas. Ne kiek daugiau buvo girdimas ir demokratų kandidato juodaodžio kong. Harold Washingtono vardas. Daugiausia girdėjosi ir figūravo kiti du demokratų kandidatai—merės Byrne ir prokuroro Daley. Baltaodžiai demokratiai darė viską, kad rinkimus laimėtų Byrne ar Daley, o juodaodžiui

2

Iš sunerimusio pasaulio dėl rytojaus

NUTEISĖ TAIKOS SALININKES

Anglijos valdžia teismniais sudorojimais stengiasi šalyje nuslopinti stiprėjantį judėjimą už taiką, prieš branduolinio ginklo varžybas.

Neseniai Niuberio mieste baigėsi gėdingas teismo farsas. Buvo teisiamos moterys iš "Taikos stovyklos", įkurtos prie JAV karo aviacijos pajėgų bazės. Jos buvo suimtos išvaikant protesto demonstraciją prieš vyriausybės nutarimą dislokuoti šioje bazėje Amerikos sparnuotąsias raketas. Kovotojoms už taiką buvo pateiktas standartinis tokiais atvejais kaltinimas "tvarkos pažeidimu". 34 moterys buvo nuteistos įvairų laiką kalėti.

CILĖ PRIE KATASTROFOS SLENKŠČIO

Cilės komunistų partijos generalinis sekretorius Luisas Korvalanas paragino stiprinti visų opozicinių šalių jėgų vienybę.

Dabar Cilėje susidarė tikrai dramatiška padėtis, rašo jis Romoje italų laikraštyje "Paeza sera". Bedarbiai ir jų šeimos, kurių jau yra 4 milijonai, badauja, skursta labiau negu bet kada. Ekonominė, socialinė ir politinė krizė kasdien aštrėja. Priemonės, kurių imasi diktatūra, ją tik didina. Cilė priejo katastrofos slenkstį.

TEBEGARBINAMAS HITLERIO PAKALIKAS

Neįtikėtina, bet faktas—Heseno krašto Bad Orbo mieste iki šiol garbinamas Heinrichas Himleris, vienas iš artimiausių Hitlerio pakalikų, SS ir gestapo šefas.

Kadaise jis apsilankė šiame Heseno krašto kurorte. Jam ten patiko, ir jis apdovanojo miestą savo "garbės raštu". Pagal logiką ir visiškai sutinkamai su Vakarų Vokietijos konstitucija šį "rašą" jau seniai reikėjo išmesti į šiukšlių dėžę. Bet Bad Orbe nuspręsta kitaip: Himlerio "raštas", praėjus beveik keturiems dešimtmečiams, tebepuošia vieną iš oficialių patalpų, kur dažnai posėdžiauja dabartiniai "miesto tėvai".

Vakarų Vokietijos visuomenė labai pasipiktinusi skandalingu "rudosios relikvijos" garbinimo faktu. Girdi. Tai dar vienas įrodymas, kad baisi praeitis vis dar neįveikta.

IŠPJOVĖ KAKTOJE SVASTIKĄ

Daugiau kaip 6 tūkstančiai Barcelonos universiteto studentų ir dėstytojų dalyvavo protesto mitinge ryšium su banditišku išpuoliu, kurį universitete įvykdė Ispanijos fašistai. Grupė Ispanijos

Washingtonui būtų užkirstas kelias laimėti. Bet išėjo kitaip. Rinkimus laimėjo juodaodis Washingtonas. Laimėjo jis miesto juodųjų žmonių balsais. Iš visų balsavusių už jį buvo tik truputis daugiau kaip 10 procentų baltųjų, daugiausia intelektualų ir politiniai pasikausčiusių.

Juodaodžio Harold Washingtono laimėjimas miesto demokratų politinėje mašinoje sukėlė paniką, rasistiniai nusiteikusių demokratų apstulbinė. O respublikonai, kaip grybai iš po nakties lietaus tuoj su savo kandidatu Epton iškilo į paviršius rimtai ruoštis balandžio 12 d. tikriesiems rinkimams, nes pasidarė aišku, kad rasistiniai nusiteikę demokratai pereis į jų pusę.

Ir dabar, kai demokratų politinė mašina vis dar negali atsigausti iš po pirminių rinkimų kilusios panikos, respublikonų kandidatas Epton darosi rimtu oponentu demokratų kandidatui Washingtonui. Netgi manoma, jog labai galimas daktas, kad respublikonai šį kartą, su jų pusėn perėjusiais demokratais, gali išeiti laimėtojais. Todėl nė kiek nebus nenustabu, kad balandžio 12 d. rinkimai gali būti dar aktyvesni, negu buvo pirminiai rinkimai.

apaštališkos antikomunistinės sąjungos narių žiauriai sumušė vieną studentą, sužeidė jį peiliu ir išpjovė kaktoje fašistų svastiką.

Pastaruoju metu ultradešinieji labai suaktyvino savo veiklą universitete. Kairiosioms politinėms partijoms ir demokratinėms jaunimo organizacijoms priklausantys dėstytojai ir studentai nuolat gauna laiškus, kuriuose grasinama, kad bus fiziškai susidorota su jais.

ISTEIGTI NEBRANDUOLINĖ ZONA

Suomijos premjeras, Suomijos socialdemokratų pirmininkas Kallivis Sorsa, kalbėdamas Suomijos socialdemokratų partijos rinkiminame susirinkime, ryšium su įvykstančiais parlamento rinkimais, pabrėžė, kad Europos šiaurėje aktualu įsteigti nebranduolinę zoną. Šiaurės šalys, pareiškė jis, turi aktyviai kovoti už savo regiono pavertimą zona be branduolinio ginklo, objektyviai išstudijuoti šio svarbaus uždavinio įgyvendinimo būdus. K. Sorsa nurodė, kad šiaurės šalių nebranduolinio statuso įtvirtinimas savitarpio išipareigojimų pagrindu būtų svarbus indėlis į tarptautinio įtempimo mažinimą.

PROVOKACINIAI LAIŠKAI

Kaip praneša agentūra PAP, pavieniai žemdirbiai vakarinėse Lenkijos vaivadijose gauna laiškus iš Vakarų Vokietijos, kurių autoriai provokaciniais tikslais įspėja juos, kad jie nepirkėtų žemės, siekdami įkurti ar išplėsti ūkius, ir grasina, kad ateis diena, kai jie turės grąžinti savo ūkius vokiečiams.

EKSTREMISTŲ IŠPUOLIS BOLIVIJOJE

7 žmonės žuvo ir 25 sužeisti, dešimtiesiems ekstremistiniams elementams įvykdžius teroristinį aktą, Bolivijoje, Oruro mieste. Fašistuojančių smogikų gauja imetė savo darbo granatas į jaunimo klubą. Bolivijos visuomenės nuomone, pastaruoju metu padažnėjusiomis teroristinėmis akcijomis siekiama sudaryti šalyje baimės atmosferą, kad būtų destabilizuota vidaus politinė padėtis.

— Kadangi visoje šalyje didėja nuotaukis už sumažinimą karo reikalams biudžeto, AFL-CIO profsąjungų biurokratai irgi mano, jog reiktų sumažinti.

— Pax Romana organizacijos duomenimis, Cilėje praėjusiais metais buvo areštuota 8,266 žmonių už politiką.

Vilnis, 1983 kovo 31

Pasistengčiau save išskirti . . .

Truputį paabejojęs, visgi nusprendžiau išsakyti mintį, kad jeigu būčiau "dipukas"—tai dar nereikštų, jog esu savo tėvynei prarastas žmogus. Prileidžiu situaciją, kad 1944-ji metai ir mane, mažai besiorientuojantį politikoje, apgautą galingos propagandos, išvijo iš gimtosios žemės ir kad keletą metų prasėdėjęs Vakarų Vokietijoje taip vadinamose tremtinių stovyklose, pagaliau "dievo paukšteliu" nusileidau USA. Tačiau net ir pirmasis interviu, kurio būtų paprašęs bet kuris laikraštis, nemanau, kad būtų buvęs piktas.

Man atrodo, kad jau per tuos keletą metų, praleistų V. Vokietijoje, būčiau suvokęs, koks neapgalvotas mano žingsnis. Juk buvo faktų, kurie tokioje bėdoje negalėjo būti užmiršti ir tiesiog privalėjo bent samprotavimų šviesoje parodyti, kad mane iš tėvynės išvijusi baimė yra ir pigi ir nepateisinama. Juk aš ne iš J. Skvirecko ar V. Brizgio komandų! Mano rankos, kuriomis štai paimu duoną, nesuteptos nei žmonių krauju, nei kitais nusikaltimais.

Suprantu, kaip dabar lengva pasirodyti protingu ir galvoti, kad dar stovyklų V. Vokietijoje laikotarpiu, būčiau susimąstęs, jog kažkas mano gyvenime įvyko ne taip. Štai jau atsidūręs už šimtų kilometrų nuo Lietuvos, o tai reiškia, ir nuo jos žmonių. Kodėl aš bėgu, o jie ne? Argi mano gyvybė brangesnė? Ar aš tas dievo išrinktasis, kurį už kokius tai nuopelnus pasodino į Nojaus laivą, kad išliktų, išgyventų?

Šitos mintys būtent tokios, kad vargiai kas jų nepatyrė, nepergyveno. Ir jeigu žmogus žinojo, kad jis niekuo nenusikaltęs, tai jos jam privalėjo apnuodyti tas stovyklų V. Vokietijoje dienas dar ir tuo, kad neretai susimąstydavo, ar negalvoja ten, Lietuvoje, kad jis pridarets negražių darbų, kad štai bėga, palikęs viską—net savo Tėvynę.

Prisimena V. Mykolaičio-Putino iš jo autobiografijos: "Nė viena momentą nesigailėjau ir dabar nesigailiu pasilikęs Lietuvoje".

Iš to atrodytu, kad ir jis rimtai svarstęs—pasilikti ar ne? Ir visai nepaslaptis, kad tokie apmąstymai ne vieną ištūmė pro gimtų namų duris ir padarė "dipuku". Vienok nemanau, kad margaspalvėje pabėgėlių iš Lietuvos kompanijoje nežinota ar buvo nutylimas faktas, jog su fašistais kovoja ir 16-oji lietuviškoji divizija, kuriai įvairiais karo laikotarpiais vadovavę F. Baltušis-Zemaitis, V. Karvelis, A. Urbša, kad joje susitelkę tūkstančiai tautiečių. Dar kiti tūkstančiai lietuvių su ginklu ar kitokia parama dalyvaavo plačiai subangavusiam partizaniniame judėjime. Pagaliau tikriausiai žinota, kad išvaduoti Lietuvai Tarybinę Armiją papildžiusi dar 108 tūkstančiais žmonių.

Tik šie faktai, kaip dabar galvoju, man nebūtų leidę ramia sąžine tęsti pabėgėlio gyvenimą. Betgi ar toks aš vienas? Todėl tikiu, kad daug žmonių pabėgėlių minioje vis skaudžiau pergyveno supratimą, kad jų gyvenimas kaip tik ypatingai sunkių išbandymų

Vilnius, 1983 kovo 31

dienomis atitrūksta nuo tautos.

Ką tuomet jautė Jonas, Petras, Mikas—gal tūkstančiai, kurie bėgo vejami ne nusikaltimų, o niekuo nepaaiškinamos baimės? Čia, suprantama, kalbu apie tūkstančius, kurių rankos okupacijos metais išliko švarios, tačiau dėl kažkokių kitų sumetimų visgi jie atsidūrė "dipukyne". Ir Lietuvoje man teko susitikti žmonių, kurie 1944-aisiais irgi sėdėjo ant mantos ryšulių, drebindami kinkas, ir tik paskutiniu momentu apsisprendė pasilikti. Dabar, tai prisiminę, šypsosi: girdi, velnias buvo apsėdęs. Bet tai nepadeda nusikratyti minties: ar ir jie, patekę į pabėgėlių kompaniją, nieko iki šiol nebūtų pasakę, ką jautė, pergyveno, ir kada ir kaip suprato, kad įvykusi skaudi klaida? Todėl būtent ir vaizduojusi "dipuku", pabandydamas suvokti, ar mano sąmonei nebuvo peno, duodančio jėgų išskirti save, garsiai ir atvirai pareiškiant, kad aš, ponai, "dipukas" per nesusipratimą, ir kad su jumis, tarnavusiais vokiškiems okupantams, nieko bendra neturiu. Todėl aš—sau, jūs—sau!

Suprantu, kad man irgi būtų kalę į galvą, jog komunizmas,—tai, sakyk, ir Lietuvos pabaiga. Betgi visiems buvo žinoma, kad jai galą darė fašistinė okupacija, ir gal dar būnant V. Vokietijoje sužinojau, kad tik Lietuvoje sunaikinta apie 700 tūkstančių žmonių.

Sakau, nelengva save įsivaizduoti "dipuku", juo tapusiu per nesusipratimą, arba konkrečiau—fašistinės propagandos išstumtą iš gimtų namų. Tačiau nors ir nekurčias, bet negirdėjau, kad kas nors iš faktiškosios "dipukijos" būtų atvirai pareiškęs, kad jis "dipukas" kitos kategorijos, negu, sakysime, V. Brizgys. Tai gi, jeigu būčiau "dipukas", sakau, pasistengčiau save atskirti jau vien dėl nenoro, kad tėvynėje mane žinotų ne kaip patsidavėlį, o tiesiog skaudžios nelaimės ištiktą žmogų . . .

S. Balinis

ISPANIJOS KARALIAUS RAGINIMAS

Ispanijos valstybės vadovas karalius Chuanas Karlas paragino šalies ginkluotąsias pajėgas gerbti liaudies valią ir konstituciją. Kreipimesi ginkluotųjų pajėgų šventės proga jis pažymėjo, kad niekas negali pateisinti mėginimų smogti smūgi konstitucijai, valstybei ir liaudžiai. Turėdamas omenyje neseniai įvykusius visuotinius rinkimus, kuriuose nugalėjo socialistai, valstybės vadovas pareiškė, kad rinkimų rezultatai atspindi esamą realybę, didžiulę liaudies valios pareiškimo svarbą.

Po rinkimų daugelis spaudos organų pažymėjo, kad reakcingai nusiteikę kariškių atstovai negatyviai žiūri į socialistų pergalę. Rinkiminės kampanijos metu buvo su-sektas grupės karininkų sąmokslas. Jie buvo užsibrėžę tikslą įvykdyti valstybės perversmą ir neleisti, kad į valdžią ateitų socialistų partija.

— Ginčą pradeda įsitikinimai, baigia savimeilė, spėjusi užmiršti jo pradžią.

PAAUKSUOTI "VARGŠAI"

Buržuazinės Lietuvos valdovų ambicingi pareiškimai apie "tarnavimą tautos idealui" tebuvo patogi širma, už kurios slėpėsi asmeninės naudos motyvas. Netgi patys tos valdžios veikėjai—Raštikis, Ivinskis—atsidūrę po karo emigracijoje, tai pripažino. Deja, dar ir šiandien kai kurie išėivijos istorikai bando atgaivinti susikompromitavusių prieš lietuvių tautą asmenybių kultą, suversti kaltę kažkokioms "išorinėms jėgoms" dėl 1940 metų socialistinės revoliucijos.

Kaip buvo iš tikrųjų?

Imkime opiausią anuomet daugeliui lietuvių klausimą—žemės reformą. 1922 metais, pradėjus reformą, nenusavinamos žemės norma buvo 80 hektarų. Fašistinio pučo keliu atėję į valdžią tautininkai padidino 1927 m. normą iki 150 hektarų, buvo pradėta atlyginti už nusavintą žemę. Dvarų parcelavimas iškart sulėtėjo ir nuo tų metų pradėta daugiausia rūpintis valstiečių išsklaidymu, buožių stiprinimu, perkeltiant valstiečius iš kaimų į vienkiemius. Tokiu keliu iki 1940 metų, t. y. iki tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje, susikūrė apie 650 stambių dvarų, kuriuos Liaudies vyriausybė nacionalizavo. Stambiausiais dvarininkais buvo ministras pirmininkas Mironas, generalas Plechavičius, saugumo departamento direktorius Povilaitis, Lietuvos banko valdytojas Tūbelis ir kiti. "Tautos vadui" Smetonai dvarus "dovanodavo", todėl jis lyg ir neturėjo nuosavybės. Bet kiek tos "dovanos" kainavo liaudžiai, šiandien net sunku pasakyti. Viename tokių "dovanotų" dvarų 1940 m. buvo įrengta sanatorija buvusiems politiniams kali-

niams.

Be to, iš valstybės išdo ilgus metus buvo mokamos 1000 litų ir didesnės "pensijos" . . . tiems patiems "vargšams"—Mironui, Plechavičiui, Musteikiui, vyskupui Bučiui. Net Tūbelienė su dukra gaudavo "pensiją". Tai ne viskas. Atsiverskime 1940 metų birželio 24 d. "Lietuvos žinias". Čia skaitome: "Prieš kurį laiką padaryta Panevėžio savivaldybėje revizija konstatavo, kad Smetonienės brolis, Panevėžio burmistras Tadas Chodakauskas neteisėtai paėmęs 30 tūkstančių litų. Chodakauskas, būdamas burmistru, buvo ir "Maisto" valdybos narys, tai kai jis važinėdavo į Kauną ir kitur, kelionpinigių ir dienpinigių sąskaitas pateikdavo ir Panevėžio savivaldybei, ir "Maistui" t. y. pasiimdavo pinigus iš abiejų kassų. Kadangi pasivažinėjimai gerai apsimokėdavo, Chodakauskas važinėdavo daug . . . Valstybės kontrolės revizoriai visus duomenis perdavė Valstybės kontrolieriui, tačiau byla užkonservavo . . ."

Korespondencija baigiama žodžiais: "Reikia tikėtis, kad tos rūšies bylos dabar galės pajudėti . . ." Tokios bylos, atkūrus Lietuvoje tarybų valdžią, iš tikrųjų pajudėjo iki logiškos pabaigos.

Kaip matome, nėra jokio pagrindo teisinti ir liaupsinti buržuazinės Lietuvos valdovus. Tik tai pasirinkusi socialistinį kelią, Lietuva išbrido iš vargo ir skurdo. Jau pirmaisiais tarybų valdžios mėnesiais žemės ūkiui, pramonei, švietimui, kultūrai buvo suteikta neatlyginama broliška tarybinių tautų pagalba. Tautų draugystės jėga jaučiama ir šiandien.

V. Liauska

Graikijos ir TSRS sugyvenimas OK

Naują puslapį TSRS-Graikijos bendradarbiavime atvertė Tarybų Sąjungos vyriausybės vadovo N. Tichonovo oficialus vizitas į Elados žemę. Tai pirmasis tokio aukšto lygio tarybinės delegacijos vizitas į šį kraštą. Štai kodėl Graikijos ministras pirmininkas A. Papandeu jį pavadino labai svarbiu. Vizitui daug dėmesio skiria Graikijos spauda ir visuomenė.

Atėnuose vykusiose derybose buvo pažymėta, jog TSRS ir Graikija turi senas bendradarbiavimo tradicijas. Ekonominiai ryšiai tarp abiejų valstybių ypač pagyvėjo pastaraisiais metais, po to, kai 1979 metais TSRS šalyje pirmą kartą apsilankė Graikijos vyriausybės vadovas. Per trejetą metų prekių apyvarta tarp abiejų šalių išaugo daugiau kaip 2 kartus, viršijusi 650 milijonų rublių sumą.

Plečiasi kultūriniai mainai vis dažniau Graikijoje gastroliuoja tarybiniai meno kolektyvai, demonstruojami tarybiniai filmai, o TSRS šalyje vis populiaresni tampa Graikijos menininkai. Praėjusiais metais, pasirašius dvišalį susitarimą dėl bendradarbiavimo televizijos ir radijo srityje, graikų televizorių ekranuose vis dažniau pasirodo vaizdai iš Tarybų šalies gyvenimo.

Graikai, kaip ir tarybiniai žmonės, yra susirūpinę taikos išsaugojimu. Štai kodėl Graikijoje platus pritarimo susilaukė taikingos

TSRS iniciatyvos, kurių tikslas pažaboti ginklavimosi varžybas.

Taikos išsaugojimo, nusiginklavimo klausinams daug dėmesio buvo skirta dabartinėse dvišalėse derybose. Pažymėtina, kad svarstant šiuos klausimus, abiejų valstybių požiūriai buvo artimi arba sutapo. TSRS ir Graikija yra pasiryžusios aktyviau veikti mažinant politinę ir karinę įtampą mūsų žemyne.

Pasibaigus deryboms, buvo pasirašyta ilgalaikė TSRS ir Graikijos ekonominio, pramoninio ir mokslinio-techninio bendradarbiavimo vystymo programa, kiti susitarimai, numatantys išplėsti dvišalę prekybą, bendradarbiavimą statant šiuolaikinius energetikos objektus, vystant transportą, mokslinius tyrimus pramonėje ir žemės ūkyje.

Apžvalgininkas

TRUMPAI

— Tarpreliginė sekimo grupuotė sako, jog prez. Reaganas per pastaruosius dvejus metus iš 20 procentų amerikiečių atėmė \$17 milijonų, o turtingesniųjų 20-čiai procentų davė \$56 milijonus.

— Ispanijos socialistinė valdžia nacionalizavo biznio imperijos Rumasa 225 įmonių ir 18 bankų.

— Vakarų Vokietijos taikos sąjūdžiai sako, jeigu Vakarų Europoje bus išdėstytos JAV raketos, jie šalyje pradės be smurto "civilinį karą".

Mačiau Skuodą, jo pažangą ir laimėjimus

VYT. ALSEIKA
[mūsų bendradarbis Vilniuje]

Skirtumas 1940 m. ir dabar

Zinome visi, kad Skuodas—žemdirbių kraštas. Tik pati žemė galėtų pasakyti, kiek joje išlieta žmonių prakaito, bedirbant tuos akmenuotus, nederlingus laukus. Zinoma, skuodiečiai negali varžytis su Suvalkijos ar Aukštaitijos žemdirbiais. Bet ūkiai čia nuolat stiprėjo ir atsirado net pavyzdinių kolūkių kaip antai Luknės. Ir žemė jau ne ta, nes Skuodo rajone nusausinta 72 proc. žemių.

Man buvo įdomu palyginti, kaip atrodė Skuodas 1940 metais ir koks jis yra dabar. Smetonos valdymo laikais visame Skuodo rajone buvo vos keli gydytojai, o šiandien jų—52 (ir 196 vidurinio medicinos personalo darbuotojai). Iki 1940 m. niekas Skuode ir jo apylinkėse neturėjo lengvos mašinos, o šiandien automobilius turi dažnas žmogus. Iki 1940 m. rajone veikė vos 16 mokyklų, dabar—12 pradinė, 12 aštuonmečių, 7 vidurinės, muzikos bei sporto mokyklos, 10 lopšelių-darželių, pionierių namai. Yra 19 kultūros namų, centrinė biblioteka su 23 skyriais kaimuose, daug sporto salių, stadionų, motodromas...

Kas tas motodromas, paklaus skaitytojas. Taigi, dar prieš 5-6 metus žiūrėdamas TV mačiau skuodieškus vyrus motociklais varančius kamuolį. Tas sportas tiek išsiplėtė, kad teko įrengti ir specialų "motodromą", varžybos tiek populiarios, kad į jas suvažiuoja ne tik Skuodo apylinkių, bet ir kitų rajonų žmonės, daugybė svečių iš gretimos Latvijos respublikos. Tai jau Skuodo "speciality".

Muzika keliauja į Žemaitiją

Vietos gyventojai šiltai priima iš Vilniaus ar Kauno atvykstančius muzikus, menininkus, operos solistus. Man pasakojo, kaip įdomiai, išpūdingai Skuode praėjo 1981 metų "Muzikos rudens" dienos. Tai kasmetiniai Vilniaus muzikų rengiami koncertai, kurių tikslas—ugdyti žemdirbių, darbininkų, moksleivių meilę muzikai. Taigi ir tada, kai atvyko kompozitoriai, muzikai, operos solistai, muzikologai, kamerinis ansamblis—visi jie buvo šiltai priimti, visų jų dėmesingai klausėsi Skuodo ir kitų rajonų gyventojai. Jie daug plojo atvykusiems žinomiems kompozitoriams K. Kavėkui, A. Račiūnui, atidžiai klausėsi solistų J. Malikonio (iš Kauno muzikinio teatro), J. Stasiūno, R. Tamulevičiūtės (iš Vilniaus operos), A. ir J. Dvarionų ir kitų. O kur dar draugystė su Klaipėdos dramos teatru, Klaipėdos dailininkais, kurie dažni svečiai Luknės kultūros namuose, ir apskritai Skuodo rajone.

Kultūra, spauda. Taip, yra ir Skuodo laikraštis, "Mūsų Zodis", gražiai iliustruotas ir išeinantis tris kartus per savaitę, kurio tiražas—apie aštuoni tūkstančiai egzempliorių. Jį skaito visi rajono gyventojai—ir ne tik jį: skaito ir Vilniaus laikraščius, žurnalus, knygyne greitai išperka naujas knygas. Man atsilankius redakcijoje susitikau su jos darbuotojais, kuriuos sukviėtė laikraščio vadovas Juozas Lengvenis—pasakojau apie šių dienų mūsų išėivijos nelengvą spaudos padėtį, paminėjau ir "Vilnį", "Laisvę", jų pasiūventusius redaktorius, leidėjus. Čia pat buvo ir mano

Juozas Vyšniauskas, laikraščio skyriaus vedėjas, kuris išsiuoses dirba parodose. Buvau jo bute, susipažinau su jų miela šeima—žmona ir dviem dukrelėmis. Pamačiau ir Vyšniausko darbus, daugiausia iš keramikos. Viena jo dekoratyvinė vaza 1965-1966 m. J. Vyšniauskas dar buvo visai jaunas, o ji jau buvo išskirta Maskvoje ir pasiūsta rodytis į Ameriką, "Vaikų kūrybos parodoje". Dabar J. Vyšniauskas daugiau dėmesio skiria grafikai.

Miestas, jo gatvės ir meilė dailei

Mano "ciceronas"—tas pats Juozas Vyšniauskas ir padėjo man daugiau susipažinti su Skuodu, kurio apylinkėse, netoli Apuolės piliakalnio, 1881 m. buvo gimęs mano tėvas dr. Danielius Alseika. Už penkių mylių, Aleksandrijos kapinėse, palaidotas mano tėvo brolis ir senelis su žmonomis. Aplankius kapus vėl grįžome automobiliu į Skuodą, ir vėl vaikščiojau švaraus, ramaus miesto gatvėmis. Taip, jis tikrai ramus, čia beveik nėra nusikaltėlių, nepamatsi viešosios tvarkos pažeidėjų. O kas tai per namai?—klausu. Pasirodo, 1974 m. išplėsta poliklinika. O žinau, kad 1938 m. Skuode buvo tik "sveikatos punktas", kuris dirbo kasdien po keturias valandas. Dabar rajone veikia trys ligoninės, kaimo vietovėse—daugiau kaip 20 medicinos punktų. Gi neužilgo Skuode bus pastatyta nauja, 200 lovų, ligoninė. Rūpestį medicinos pagalbos tobulinimu rodo tai, kad per metus rajone surengiama 10 bendrų gydytojų kvalifikacijos kėlimo konferencijų.

Eini toliau ir vis akys regi naujas statybas. Karo audrai praūžus, palikus daugybę sugriautų namų, džiaugiesi žinodamas, kad pačiame Skuode pastatyta 220 namų. Savo eilės laukia nauji rajonai, naujos mokyklos, krautuvės.

Bet Juozas Vyšniauskas ir dailininkas, todėl neatsitiktinai jis pasiūlė susipažinti su žinomu Skuode žmogumi, liaudies menininku Juozu Kažiu. Leidžiamės lynojant į jo sodybą—namas netoli paminklo žuvusiems skuodiečiams.

Aplink pastebėjau savitas skulptūras tarp gėlynų, vaismedžių. Pasirodo, tai Kažio darbai. Bet jis pirmiausia dailininkas—piešėjas, kurio bute, kaip įsitikinau, visos sienos išpuoštos jo paties darbais. Tai paveikslai, daryti aliejumi ant drobės. J. Kažys, jau įžengęs į aštuntąjį dešimtmetį, tačiau dar žvalus, energingas ir darbštus. Jo darbų personalinės parodos įvyko ne tik Skuode, bet ir Klaipėdoje, Palangoje. Jis yra gavęs 17 diplomų, daugybę garbės, padėkos raštų. Taip, negalėjau nesidžiaugti, nesigėrėti to liaudies menininko darbštumu, talentu, jo meile Skuodui ir jo apylinkių gamtovaizdžiui ir dar—dideliu dėmesiu Kuršių Nerijos gamtai, Baltijos jūrai.

Dar pridurkime: rajone gerai žinomi medžio drožėjai A. ir V. Jonušai, V. Markaitis, audėja J. Batakienė. Skuodo rajone gimė ir literatūrinę veiklą pradėjo rašytojai Laimonas Inis, Ričardas Pakalniškis, Romualdas Granauskas, Stasė Bucevičienė, Adolfas Strakšys, Vytautas Brenčius, Danutė Paulauskaitė, o Stasys Jonauskas ir šiandien tebegyvena Skuode, dirba rajono laikraštyje "Mūsų žodis" žemės ūkio skyriaus vedėju.

KAIP BUVO KURIAMAS "INTERNACIONALAS"

Istorija apie tai, kaip Pjeras Degeiteris buvo pripažintas didžiojo proletarų himno "Internacionalo" muzikos autoriumi, išties nepaprasta. Kaip rašo Belgijos laikraštis "Drapo ruž", 34 metus jo autorystė buvo ginėjama. Antai Liliomeras Gustavas Delori keletą metų autorystę priskirti atkakliai bandė tokiam Adolfui, Lilio municipaliteto tarnautojui. Tik mirus Adolfui, kuris, beje, prisipažino negalėjęs sukurti tokios melodijos, 1922 m. lapkričio 23 d., kai Pjerui Degeiteriui buvo jau 75 metai, Paryžiaus teismai galutinai nustatė, kas šios melodijos autorius.

Pjeras Degeiteris gimė 1848 m. spalio 8 d. Belgijoje, darbininkų šeimoje. Netrukus šeima persikėlė Prancūzijoje, į Lilį. Nuo devynerių metų jis dirba pagalbinio darbininku gamykloje drauge su tėvu. Kartu mokosi Lilio muzikos akademijoje. 18 metų tampa mėgėjų kompozitorių draugijos "Darbo žmonių lyra" vadovu.

Pjeras Degeiteris pats patyrė žiaurų išnaudojimą. Būtent aplinkinė tikrove jį ir įkvėpė sukurti melodiją, pavergusią visą pasaulį.

Eženo Potie himno žodžiai buvo tokie didingi ir įtaigūs, kad Degeiteris per tris dienas sukūrė muziką. Pirmą kartą "Internacionalas" viešai buvo atliktas 1888 m. birželio 23 d. liaudies šventėje, kurią organizavo tuometinė prancūzų darbininkų partija. Chorui ir orkestrui dirigavo pats Degeiteris. O prieš savaitę, birželio 16 d., jis savo kūrinių atliko nedidelei Sent Sevioro kvartalo darbininkų grupei, susirinkusiai į mažą kavinukę. Degeiteris pats dainavo ir akompanavo. Klausytojai buvo sužavėti.

Tais pačiais metais Lilyje buvo išleista 6000 "Internacionalo" teksto egzempliorių. Išliko tik vienas. "Internacionalas" pakartotinai

buvo leidžiamas 1894 ir 1898 metais ir netrukus sukėlė aršią buržuazinių vyriausybų reakciją. Priežastis aiški: himnas labai išpopuliarėjo plačiuosiuose darbo liaudies sluoksniuose, aistringai ragino keisti esamą santvarką, pagrįstą išnaudojimu ir priespauda. Savo idėjiniu poveikiu "Internacionalas" prilygo daugelio revoliucinių ratelių bei politinių partijų ilgametį veiklą. Užtat pradėjo suiminėti "Internacionalo" platintojus, leidėjus, kurie išdrįso spausdinti himno tekstą.

"Internacionalo" triumfo žygio niekas nebeįstengė sustabdyti. 1896 metų liepos 23 d. jis buvo iškilmingai atliktas Lilio, rotušėje. Jį su įkvėpimu giedojo Prancūzijos darbininkų partijos XIV suvažiavimo delegatai. Po trejų metų, 1899 m. gruodžio 8 d., visų Prancūzijos socialistų grupuočių suvažiavimas baigėsi iškilmingai atliekant himną.

Pjeras Degeiteris dalyvavo istoriniame Prancūzijos socialistų partijos XVIII suvažiavime 1920 metais Ture, kai 285 delegatai, suvažiavime sudarę daugumą, balsavo už įstojimą į III komunistų internacionalą ir Prancūzijos socialistų partijos pavadinimo pakeitimą Komunistų partija.

Pjeras Degeiteris žavėdamasis sekė įvykių eiga revoliucinėje Rusijoje, vėliau sėkmingą socializmo kūrimą Tarybų Sąjungoje. Drauge su visais jis giedojo "Internacionalą" 1924 m. sausio 27 d. Prancūzijos darbo žmonių mitinge, V. Lenino atminimui, 1928 metais jis buvo pakviestas į Maskvą, į Kominternų kongresą, kur delegatai jį pasitiko audringais plojimais.

P. Degeiteris mirė 1932 m. rugsėjo 28 d. Paryžiaus priemiestyje Sen Deni. Ant jo kapo pastatytas paminklas su kūju ir pjautuvu.

APN

Salvadoro diktatoriai:
— Ačiū kaimynui, kad dalį paskolino.

PAMINĖJO MŪŠI PRIE STALINGRADO

Prieš 40 metų mūsų prie Stalingrado Tarybų Sąjungos Ginkluotosios Pajėgos smogė sunkų smūgį vokiečių fašistiniams grobikams. Pergalė ant Volgos kranto pakeitė strateginę padėtį Tarybų Sąjungos ir Vokietijos fronte, po jos prasidėjo esminis persilaužimas Antrajame pasauliniame kare. Po pralaimėjimo prie Stalingrado hitlerinė Vokietija jau neįstengė atsigausti.

Siam reikšmingam įvykiui buvo skirtas Volgograde įvykęs iškilmingas darbo žmonių, igulos karių, Stalingrado mūsų dalyvių, miestų didvyrių atstovų susirinkimas.

TSKP Volgograde srities komiteto pirmojo sekretoriaus L. Kuličenkos pranešime, Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno Vyriausiosios politinės valdybos viršininko

armijos generolo A. Jepiševo, Tarybinio karo veteranų komiteto pirmininko generolo pulkininko A. Želtovo ir kitų kalbose buvo pabrėžta pasaulinė istorinė didžiųjų kautynių prie Volgos reikšmė.

Tarybinei liaudžiai, įnešusiai didžiulį indėlį į Europos išvadavimą iš fašistų tironijos, karštus dėkingumo žodžius tarė užsienio delegacijų atstovai.

— Miami universiteto dėstytojo David Helgren tyrinėjimų duomenimis, daugiau kaip pusė studentų apie geografiją labai mažai nusimano. Girdi, 42 proc. negali žemėlapyje surasti kur randasi Londono miestas, 8,5 procento netgi nesuranda kur randasi Miami miestas, 29,7 proc. nesuranda kur randasi Ramusis vandenynas ir t. t.

Vilnis, 1983 kovo 31

VIENO SODO MEDŽIAI

Sodelyje prie savo namų Panevėžyje devyniasdešimtmėtis LTSR nusipelnęs meno veikėjas Mykolas Karka ir šešiasdešimtmėtis LTSR nusipelnęs artistas Gediminas Karka.

Kas Panevėžyje nepažįsta LTSR nusipelnusio meno veikėjo Mykolo Karkos? Dažnai jį pamatysi žingsniuojantį miesto gatvėmis—oru, o kartu labai nuoširdų, balta lyg nušarmojusi obelis galva ir gyvom, linksmom akim. Perkopęs savo devyniasdešimtmečio slenkstį, jis ir šandien nuolatinis svečias ir Parodų rūmuose, ir Dramos teatre, ir ne viename koncerte.

Mykolas Karka—pirmosios panevėžiečių dainų šventės organizatorius ir dirigentas, o vėliau daugelį metų buvo nepamainomas kitų panašių renginių vyriausiasis meno vadovas. Ir šandien be jo nepradedama nė viena dainų šventė mieste ar rajone, nors savo batutą senasis maestro patikėjo jaunesniems dirigentams, savo mokiniams. Per šešiasdešimt M. Karkos pedagoginio stažo metų dažnas panevėžietis iš jo mokėsi muzikos. Ne vienas jų šandien pats moko kitus muzikos abėcėlės, vadovauja chorams.

Mykolas Karka—ne vienos naujos kultūrinės tradicijos pradininkas ir skleidėjas mieste. Jis—pirmojo ir vienintelio tuomet respublikoje revoliucinių kovų veteranų choro ilgametis vadovas, miesto operetės liaudies teatro įkūrėjas.

Visam gyvenimui šio žmogaus atminty išliko netolima vaikystės žemė—vaizdingas anykštėnų kraštas ir nedidelis Samarakėlių kaimas palei Troškūnus, šviesus motinos, liaudies dainininkės, paveikslas. Pirmojo pasaulinio karo metai M. Karką buvo nubloškę į Petrapilį, kuriame dirbo gamykloje, organizavo chorus, sutiko savo gyvenimo draugę—Juliją. Po karo sugrįžo atgal į miestą prie Nevėžio, dėstė muziką. 1940-aisiais, atkūrus Tarybų valdžią, M. Karka čia organizavo muzikos kursus, kurie padėjo pamatus dabartinei J. Švedo pedagoginei muzikos mokyklai.

Prieš kiek laiko Karkų šeimą aplankė dar viena sukaktis: šešiasdešimt metų atskaičiavo sūnus—LTSR nusipelnęs artistas Gediminas Karka. Vyresnioji panevėžiečių

Vilnis, 1983 kovo 31

karta gerai prisimena jo "Figurą" (P. Beaumarche "Sevilijos kirpėjas"), Kleantą (Z. B. Moljero "Tariamas ligonis"), Svandą (J. Tybo "Muzikantas iš Strakoniu") ar Šapiuzo iš E. Zolia "Raburdeno paveldėtojų". Jaunesnės kartos panevėžiečiai gėrėjosi jo Šabelskiu A. Cechovo "Ivanove", Charliu A. Millerio "Komivojažieriaus mirtyje", Biokmanu F. Deurrenmato "Franke V", Talbergu M. Bulgakovo "Didžiąjame prologe", Bobčinskiu N. Gogolio "Revizoriuje", Sčiukariu M. Solochovo "Pakeltoje velėnoje" ar Garunkščiu J. Grušo pjesėje "Pijus nebuvo protingas". . . Ne vien sukurti vaidmenys, bet ir režisuoti spektakliai sieja G. Karką su gimtuoju teatru—su TSRS Liaudies artisto Juozo Miltinio išpuoselėtu scenos meno sodu, kuriame išaugta ir subręsta.

Jauniausioji Karkų karta—LTSR nusipelnusių artistų Eugenijos Sulgaitės ir Gedimino Karkos dukra Kristina—jau žinoma respublikoje keramikė, sūnus Andrius—muzikos pedagogas, beje, vaidinęs su tėvu filme "Mažoji išpažintis". Tėvų ir senelių praminti takai veđa jų vaikus ir anūkus į didįjį meno kelį.

Vida Bielskytė

KONKURSU LAUREATAI—DARBININKAI

Jonavos "Azoto" gamybinis susivienijimas ir "Jonavos balso" redakcija buvo paskelbę literatūrinį publicistinį konkursą "Tarybų Sąjungoj šlovingoj". Laikraščio visuomeniniai korespondentai, žurnalistai parašo nemaža rašinių apie rajono darbo žmonių dovanas TSRS 60-mečiui, apie neišardomą tarybinių tautų draugystę.

Prieš kiek laiko susumuoti konkurso rezultatai. Laureate tapo "Azoto" gamybinio susivienijimo metanolio cecho darbininkė Bronė Narakaitė. Redakcijos skelbto fotokonkurso nugalėtoju tapo Jonavos elektros tinklų elektrikas Julius Kielė.

Nemirtingi kūriniai, bet ne jų autorius

Ižyriam Kolumbijos rašytojui Gabrieliui Garsijai Markesui paskirta 1982 metų pasaulinė Nobelio literatūros premija. Lotynų Amerikos pažangiosios visuomenės nuomone, šios premijos paskyrimas jam—it antausis imperializmui ir reakcijai.

Gabrielis Garsija Markesas gimė 1928 m. kovo 6 d. Arakatakos kaimelyje, Kolumbijos šiaurėje. Būtent šiose vietose rutuliojasi jo garsiojo romano "Simtas metų vienvėsis" įvykiai. Romanas susilaukė didžiausio pasisekimo: jis išleistas 32 kalbom bendru 10 milijonų egzempliorių tiražu. Rašytojas yra pasakęs, kad sėkmė iš pagrindų pakeitė jo gyvenimą, kadangi pirmą kartą per 40 metų jis gali būti tikras, kad rytoj turės ką valgyti.

Garsijas Markesas tapo pirmuoju Kolumbijoj ir ketvirtuoju Lotynų Amerikoje rašytoju, kuriam paskirta ši premija.

Visas kūrybinis rašytojo gyvenimas glaudžiai susijęs su aktyvia visuomene veikla. Jo straipsniai ir kalbos remiant revoliucinę Nikaragvą, Salvadoro ir Gvatemalos patriotus tapo svariu indeliu ir Centrinės Amerikos ir Karibų baseino tautų kovą už nacionalinį išsivadavimą, už demokratiją. Savo kūriniais tvirta pilietine pozicija jis pelnė milijonų žmonių visuose pasaulio kampeliuose meilę ir simpatiją.

Neseniai Meksikos vyriausybė Gabrieliui Garsijai Markesui suteikė aukščiausią šalies apdovanojimą, skiriamą užsieniečiams—"Actekų erelį".

Atskatinėdamas į Meksikoje akredituotų korespondentų klausimus, Gabrielis Garsija Markesas pasakė, kad Nobelio premijos paskyrimas jį galins dar ryžtingiau kovoti už tai, kad Lotynų, pirmiausia Centrinė, Amerika pasiektų tikrą nacionalinę nepriklausomybę ir demokratiją. "Įvairiais manevais, daugiausia Jungtinių Valstijų, daroma visa, kad būtų sutrukdyta taikiai sureguliuoti kritišką situaciją regione. Meksikos ir Venezuelos, kurios pasiūlė derybas, kad būtų išvengta galimo karinio konflikto Centrinėje Amerikoje, iniciatyvą Reagano administracija faktiškai boikotavo. Planuodami agresiją prieš Nikaragvą, dabartiniai Baltųjų rūmų valdytojai demonstruoja savo beprotystę. Ši agresija gali turėti neįsivaizduojamų pasekmių. Nikaragvai iškilusi grėsmė dabar kur kas rimtesnė negu atrodo ar rašoma laikraščiuose. Jau dabar aišku, kad Hondūras tapo stambios karinės operacijos prieš Nikaragvą baze. Gabrielis Garsija Markesas Jungtines Valstijas pavadino įtempimo šiame regione pagrindiniu šaltiniu.

— Jums paskyrė premiją kaip rašytojui ar kaip politikui?—tokį klausimą Markesui pateikė žurnalistai.

— Šių sąvokų neskiriu. Nūnai būti rašytoju—tai tas pat, kaip ir būti politikui. Rašyti tiesą—reikšmingas politinis aktas.

Gabrielis Garsija Markesas nusijuokė, vienam žurnalistui paklausius, ar, jo nuomone, ši premija užtikrins jam nemirtingumą. "Nemirtingi gali būti meno kūriniai, bet ne jų autoriai",—atsakė rašytojas.

— Ką pirmiausia pajutote, sužinojęs apie premijos paskyrimą?

— Nudžiugau, nes lioviasi buvęs amžinu kandidatu į ją. Premija

buvo paskirta ne man, o visu Lotynų Amerikos literatūrai. Ji tapo jos suklestėjimo pripažinimu. Visą premiją skirsiu savaitraščiu įsteigti mūsų krašte, Kolumbijoje, jame savo liudžiai kalbėsiu tiesą.

— Ar įteikiant premiją vilkėsite fraku?

— Ne, į Stockholmą atvyksiu apsvilkęs guajaberiu (kasdieninis Centrinės Amerikos ir Karibų baseino tautų drabužis). Iš meilės savo gimtinei ir vietoms, kur gyvena mano kūrinių herojai. Tarp kitko, frako neturiu.

— Jūs parašėte jau daug kūrinių, žymiausių jų laikomas "Simtas metų vienvėsis". Ar tai mylimiausias jūsų romanas?

— Baigdamas jį rašyti buvau išimylėjęs. Dabar man labiau patinka "Paskelbtos mirties kronika". Manyliau, jog ateinančiais metais svarbiausiu taps kitas kūrinys, kuris vadinsis "Didelis romanas apie meilę".

Jis buvo paprastas berniukas

Kai Gabrieliui Garsijai Markesui buvo paskirta Nobelio premija, Kolumbijos radijo stotis "Karakol" perdavė interviu su ižyrijo rašytojo motina Luisa Santjago Markes de Garsija.

— Jis buvo paprastas berniukas, labai mėgo žaisti,—prisimena Luisa Santjaga.—Gabrielis Chose (taip motina vadina sūnų, kad atskirtų jį nuo vyro, kuris taip pat vardu Gabrielis, ir nuo vieno rašytojo brolių—Elichijo Gabrielio) buvo nepaprastai smalsus. Pasiėmęs pieštuką jis ištisus vakarus prasėdėdavo ant kelių seneliui, plinkinkui Gerineldui Markesui, klausinėdamas ju įvairių dalykų, tuo pat metu kaž ką paįsydamas savo sąsiuvinyje. Jis piešė be perstojo ir labai gerai.

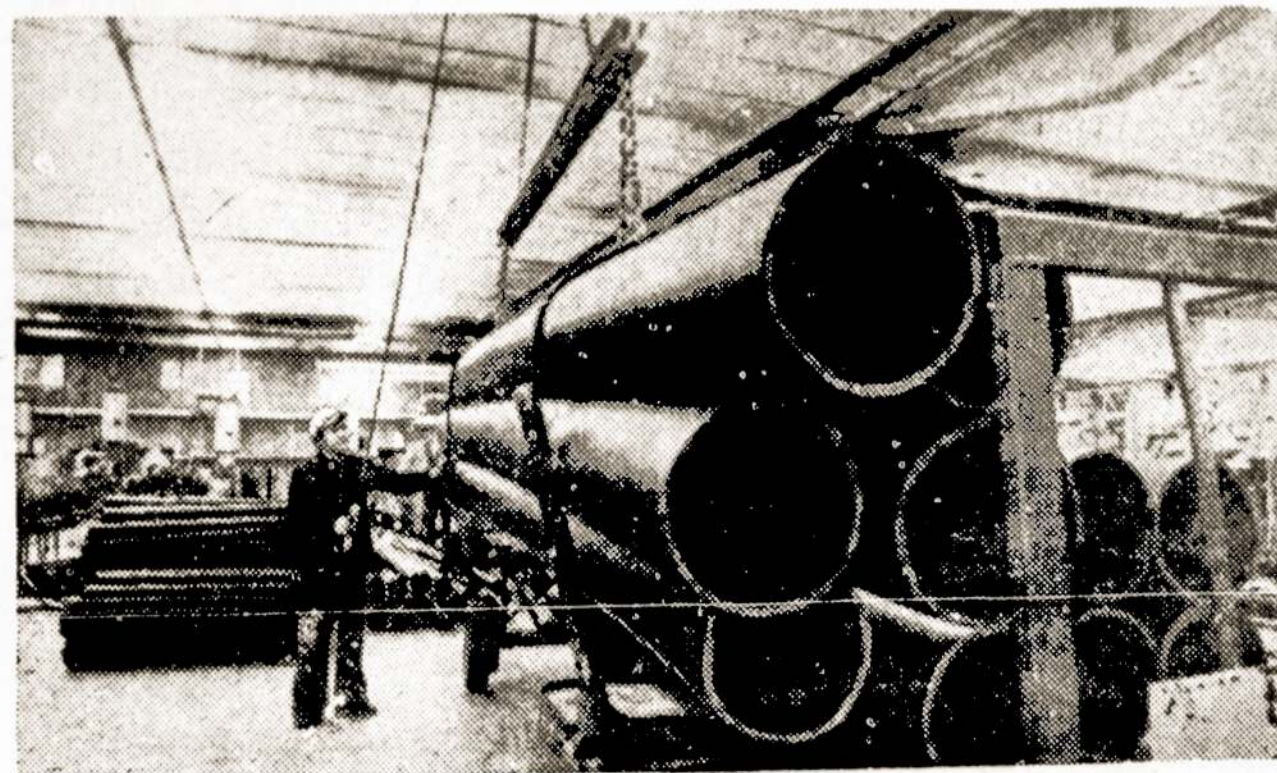
Luisa Santjaga—tipiška Kolumbijos šiaurinės pakrantės šeimos motina. Ji turi 11 vaikų, neperskaitė nė vienos savo ižyrijo sūnaus knygos, bet vis dėlto, kaip sakoma, turėjo milžinišką įtaką jo kūrybai. Pasakos ir Legendos iš be galo turtingos tautosakos lobyno, kurias Luisa Santjaga pasakodavo savo vaikams, tapo pagrindu to, ką kritika vadina Markeso "magiškuoju realizmu".

Rašytojo motina pasakė esanti labai patenkinta, kad sūnus gavo Nobelio premiją. Tuo pat metu, pridūrė Luisa Santjaga, abu jos sūnūs literatai—Gabrielis ir Elichijas—pridaro jai didelių nemalonumų: juk abu savo knygoose pasakoja apie šeimos narius ir kaimynus. Ir jie abu visai nepasio nuolatinių motinos prašymų to nedaryti.

— Aš negaliu jiems girdint kalbėti apie šeimos reikalus, nes jie paskui apie tai rašo, o man tai nemalonu,—sako Luisa Santjaga. Gabrielis Garsija Markesas pasakojo, kad 25 metus motina jam draudė panaudoti vieną siužetą, pagrįstą realiu įvykiu Kolumbijos šiaurės miestelyje, kur tam tikrą laiką gyveno šeima. Paskui motinos draudimas vis dėlto buvo "panaikintas", ir knyga "Paskelbtos mirties kronika", pagrįsta šiuo įvykiu, išvydo pasaulį.

Reporteris paklausė Luisos Santjagos, ar ji lydės savo sūnų į Stockholmą, į iškilmingą ceremoniją įteikiant Nobelio premiją. Ne, atsakė laueato motina. Juk tai labai toli, o skrisdama lėktuvu aš drebu iš baimės.

APN

Našiai padirbėjo 1982 metais Vilniaus plastmasinių dirbinių gamyklos estruzijos ir liejimo cecho darbininkai. Gamybinės užduotys viršytos. Daug produkcijos išsiųsta kolūkiams ir tarybinėms ūkiams.

Nuotraukoje: Darbininkas V. Ilukas ruošia vamzdžius išsiuntimui į respublikos ūkius. M. Baranausko nuotrauka

Apie Kupiškėnus bulvininkus

Kupiškio rajono Salamiesčio kolūkio pirmininkas Stasys Jakutis bei vyriausiasis agronomas Vytautas Stankūnas nelaukė mūsų vizito.

— Bulvėmis rūpinamės,—kalbėjo Stasys Jakutis ir mostelėjo ranka į nelauktai giedrą padangę.

— Netikėtai šaltukas,—lyg išskaitė pirmininko mintis vyriausiasis agronomas, kuris gerai žino, kaip sunku užauginti gerą bulvių derlių ir nė kiek ne lengviau jį išlaikyti.

Ūkis senokai užsiiminėja bulvininkyste, o sandėlių neturi. Belieka viena išeitis—kaupai. Pasukę į Gyvavakarų brigadą, kurioje jų daugiausia, jau iš tolo pamatėme būrelį moterų, kurios arkliuku vežė durpes. Jomis moterys ruošėsi dengti kaupų vėdinimo angas, jeigu oras atšaltų. Reikalui esant, prapučia kaupuose bulves per tą patį vidinį kiekvieno jų kanalą. Moterys parodė bulves. Priekaištų neteko padaryti. Tai nedidelei jų grandžiai vadovauja prityrusios iaukininkės Marytė Vaitiekūnienė ir Agota Rauduvienė. Jos su arkliuku aplanko ir kitą brigadą, kur taip pat lauke saugomos bulves. Ir ten pastebėjome ūkio nagingo elektriko Kazio Žurauško praktišką išmislą. Jis bulvių ventilacijai pritaikė nedidelį grūdų transporterį TZB-05, panaudojęs elektros energiją iš netolimos transformatorinės. Tai neblogo išeitis tiems bulvininkystės ūkiams, kurie neturi sandėlių ir gali pasijungti elektros energijai. Jeigu to padaryti negalima, reikia mažesnio galingumo traktorių agregatuoti su savos gamybos ventiliatoriais.

Dėl to, žinoma, jau nebelaužo galvų mūsų aplankyto kaimyninio Antašavos kolūkio agronomai. Čia pernai, talkininkaujant Lietuvos žemės ūkio akademijos docentui V. Vylimui, buvo paruoštas saugyklos projektas, kurį operatyviai realizavo ūkio statybininkai. Su jų kūriniu mus supažindino ūkio vadovas Albinas Vaižmužis ir selekciniškė bulvininkė Irena Šuminienė. Jie

parodė Darsiškių pagrindinę saugyklą, kurioje storu, apie tris metrus sluoksniu laikoma bulvių sėkla.

— Kad bulvės storai laikomos, nėra ko nuogastauti,—aiškino agronomė.—Jos pagal termometro nuorodas gali bet kada būti ventiliuojamos.

Išties, prie kairiosios fundamentalios saugyklos sienos kolūkio statybininkai išmūrė platų koridorių, kurio galuose pastatyti galingi ventiliatoriai, pučiantys orą į specialias angas. Kad ir storu sluoksniu supilta bulvių sėkla nebijo puvinio, priešlaikinių daigų.

Bulviasodis dar toli, bet jam ruoštis reikia jau dabar. Antašaviškiai taip ir daro—gerai iš rudens patrėšė būsimų dirvų plotus, stengiasi sekti savo kaimynų bulvininkystės Byčių kolūkio žemdirbių pavyzdžiu. Šio ūkio bulvių augintojai pritaikė šakniavaisių sandėlių—ji gerokai rekonstravo, įtaisė ventiliacinius įrenginius. Čia kasdien vedamas specialus bulvių stebėjimo žurnalas, už kurį atsako sandėlininkė Danutė Driilingienė. Iš Byčių kolūkio laikyti palaidas bulves ir išmoko kaimynai antašaviškiai. Neprašal šių ūkių patyrimas bei pagalba būtų ir Salamiesčio kolūkio bulvininkams.

O. Simanavičienė
Elmininkų bandymų stoties
mokslinė bendradarbė

KELIA KVALIFIKACIJA

Beveik visose respublikos pieno fermose karvės melžiamos mechanizuotai. Tačiau daugelyje ūkių nepakanka aukštos kvalifikacijos melžėjų, ir dėl to prastai eksploatuojami melžimo agregatai, susargdinama dalis karvių.

Spręsti šį klausimą ėmėsi Valstybinio gamybinio techninio žemės ūkio aprūpinimo komitetas. Siemet pirmą kartą daugiau kaip pusėje rajonų pagal sutartis su ūkiais organizuoti melžimo operatorių kursai tiesiog fermose. Patvirtinta vieninga 72 valandų mokymo pro-

DAUGAILIAI — JAUNIMO KAIMAS

Kai iš sparčiai augančio respublikos pramonės centro Utenos pasukame Zarasų link, nenuvažiavus nė poros dešimčių kilometrų dešinėje kelio pusėje suboluoja nemažos gyvenvietės mūrai. Tai—Daugailiai, kaimas, kuris senosiose kronikose minimas nuo tryliktojo amžiaus.

Zmonės lieka ištikimi gimtosioms vietoms. Juk čia taip gražu—vien vietinio Daugailių kolūkio teritorijoje telkšo net dvylika ežerų, kurių didžiausias—Indrajos. Gražus apylinkių vaizdas atsiveria nuo senovinių piliakalnių. Ju šiose apylinkėse taip pat ne vienas.

Kartu su Daugailių kolūkio pirmininku Vytautu Raukštumi važiuojame į tolimiausią ūkio brigadą. Dar miega žiemkenčiai, tačiau žemdirbio širdis jaučia greit nubusiančios žemės alsavimą. Rūpinimasis būsimuoju derliumi prasidėjo dar rudenį. Dabar į laukus vežamos trąšos, sparčiai ruošiamas sėkla pavasario sėjai.

Ūkio pirmininkui neseniai sukako trisdešimt. Jaunas vadovas jau spėjo kaimyniniame ūkyje padirbėti agronomu, įgyti patirties pirmaujančiame Pakalnių kolūkyje. Visa tai praverčia dabar: Daugailių valdos—beveik šeši tūkstančiai hektarų. Čia pat ūkyje zootechnike dirba ir pirmininko žmona. Dauguma ūkio specialistų, mechanizatorių, gyvulininkystės darbuotojų dar neturi trisdešimties. Kasmet su ūkio stipendijomis mokyti išvažiuoja nemažai vietinių vaikų ir merginų.

Giliai šaknis į gimtines žemę suleido daugelis daugailiškių šeimų. Tai ir darbščios laukininkystės darbuotojos Janinos Biriulinienės bei pirmaujančio mechanizatoriaus Sergejaus Biriulino šeima. Joje išaugo trys darbštūs vaikai. Visi trys sūnūs—Algirdas, Bronius ir Rimas, baigę profesines technikos mokyklas, grįžo į kolūkį kvalifikuotais mechanizatoriais. Darbščius vaikus išaugino ir Vosylių šeima. Seimos galva—Antanas Vosylius—vienas pirmųjų 1948-aisiais parašė pareiškimą į kolūki.

Ūkis didžiuojasi naujomis statybomis. Pasistatė vieną moderniausių respublikoje pašarų cechą, ku-

grama. Du trečdaliai šio laiko skiriama melžėjų praktiniams įgūdžiams tobulinti, likęs—teoriniam kursui. Kiekviename rajone sudaryta specialistų grupė, į kurią įeina instruktorius, zootechnikas ir veterinarijos gydytojas. Jie skaito melžėjoms paskaitas, stebi, kaip panaudojami melžimo agregatai, teikia konsultacijas.

Apie naujos mokymo formos efektyvumą akivaizdžiai kalba rezultatai, pasiekti Kapsuko rajone, kur jau pernai buvo taikyta tokia praktika. Čia kvalifikaciją pakėlė apie du trečdalius mechanizuoto melžimo operatorių.

—Siekiamo, kad melžėjų mokyklos būtų greičiau organizuotos ir likusiuose rajonuose,—pasakė Valstybinio gamybinio techninio žemės ūkio aprūpinimo komiteto valdybos viršininko pavaduotojas Antanas Griauzdė.—Iš viso tokiu būdu rajoninių gamybinių susivienijimų specialistai numato pakelti 9 tūkstančių arba beveik pusės visų melžėjų kvalifikaciją. Visuotinis melžimo operatorių mokymas būtinas dar ir dėl to, kad šiuo metu susidėvėję melžimo agregatai keičiami naujo tipo įrengimais,

riame vienas mašinistas per valandą pagamina apie penkiolika tonų daugiakomponenčio pašaro galvijams. Neseniai pastatytos naujos fermos, modernūs sandėliai...

Daug kas džiugina akį Daugailiuose. Ypač žemdirbių noras gyventi pasiturinčiai, gausinti ne tik materialinius, bet ir dvasinius tur-

tus. Įvairiai praleidžia žemdirbiai savo laisvalaikį. Mėgstamos visų moterų rengiamos vakaronės, rankdarbių parodos. Tradicinėmis visos apylinkės šventėmis tapo sėjėjų išleistuvės į laukus, piemenėlio šventė, kombainininkų sutiktu-

vės... Ypač žiemos mėnesiais, kai mažiau neatidėliotų darbų, žemdirbiai nemažai keliauja. Į susitikimus su įdomiais žmonėmis, su grįžusiais iš tolimųjų kelionių pakviečia vieną geriausių Utenos rajone Daugailių biblioteką. Jos vedėja Danutė Musteikienė pasiūlydė, kad kolūkiečių šeimose knyga—laukiamas svečias. Skaitoma ne vien grožinė literatūra: populiari istorinė dorovės ir teisės, vaikų auklėjimo šeimose literatūra. Ūkio jaunimas mėgsta knygas iš serijų "Horizontai", "Siluetai", mokslinę fantastinę ir kitą literatūrą.

Kitas ūkio ir apylinkės kultūrinio gyvenimo židinys—kultūros namai. Čia veikia dramos ratelis, moterų ir vyrų ansambliai. Žodžiu, yra kur pasireikšti ir jaunimui, ir vyresniam.

Kolūkyje dvi gyvenvietės—Daugailių ir Slepečių. Daugailiai—kolūkio ir apylinkės centras, kuris pastaraisiais metais išgražėjo, išaugo. Ūkio žmonės iš vienišųjų persikėlė į naujus erdvius su visais patogumais butus. Daugailiuose pastatyta mokykla, vaikų lopšelis-darželis, ambulatorija, veterinarijos punktas, prekybos centras.

Nuolat gerėja daugailiškių darbo ir buities sąlygos. Naujai pastatytuose karvidžiu ir kiaulidžių kompleksuose rankinį darbą pakeitė mechanizmai. Žemdirbiai turi daugiau laiko kultūringai praleisti laisvalaikį, jų darbas kasmet vis lengvesnis, našesnis. Visa tai skatina jaunimą likti gimtinėje, būti ištikimais tėvų darbo tęsėjais.

A. Norvaišas

Respublikinė meno taryba gerai įvertino jauno vilniečio skulptoriaus Rimanto Dauginčio skulptūrą "Lakštingala". Ji sukurta P. Cvirkos tokio pat pavadinimo apsakymo motyvais. Skulptūra bus pastatyta viename Vilniaus skvere.

Vilnis, 1983 kovo 31

LTSR Valstybinėje Konservatorijoje

Net vėlu vakarą iš Konservatorijos rūmų Lenino prospekte sklinda muzika, už nerūpestingai pridengtų langų juda šokėjų siluetai. Praverkime sunkias rūmų duris. Šiandien LTSR valstybinėje konservatorijoje 3 fakultetai: fortepijono ir muzikos, teorijos, orkestrinis bei chordinio dirigavimo ir teatrinio meno. Čia mokosi 706 studentai (Vilniuje, dieniniame skyriuje), juos moko 24 profesoriai, žinomi respublikos atlikėjai, kompozitoriai, vadovaujami rektoriaus profesoriaus Jurgio Karnavičiaus. Iš viso Konservatorijoje dirba apie 200 dėstytojų. Kurioje kitoje aukštojoje mokykloje trims studentams "tenka" po dėstytoją?

Pasak Violetos Tamašauskaitės—Konservatorijos komjaunimo komiteto sekretorės,—Konservatorijos studentas privalo mokytis daugiau nei kitos aukštosios mokyklos auklėtinis, ir studijos čia užima itin daug laiko.

Konservatorijoje darbo diena prasideda 6 valandą ryto—tada išduodami raktai nuo auditorijų. O kas nenori dar kartą pagroti prieš egzaminą? Sekretorė dar pasiguodė, kad ankštokos tapo patalpos. Tačiau pusės amžiaus proga naujai perdažytos sienos, nauji šviestuvai ir linksmi veidai tarsi praplato siaurus koridorius.

Kiekviena muzikos instrumentų katedra turi savo ansamblių. Žinomi ne tik respublikoje simfoninis ir pučiamųjų orkestrai, "Sutartinės"

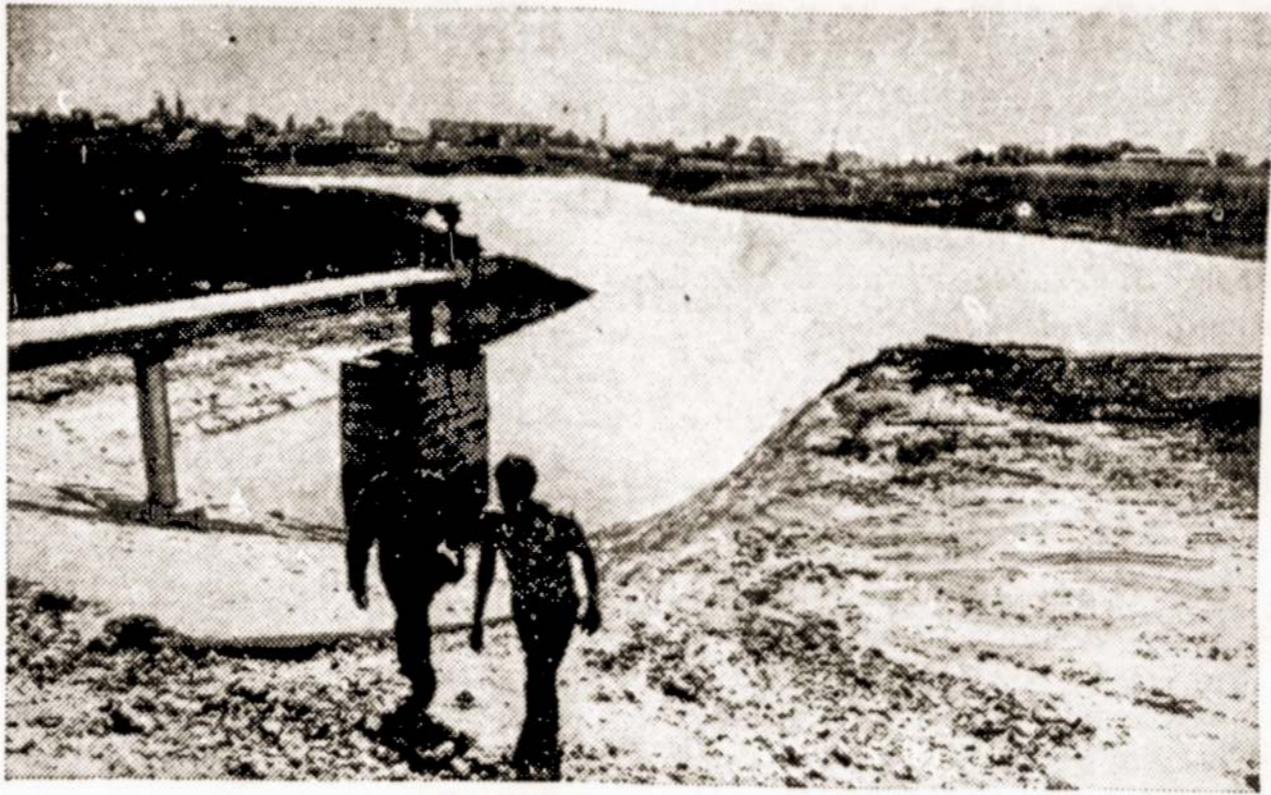
ansamblis. Tradiciškai Konservatorijoje rengiami populiarūs tarprespublikiniai M. Ciurlionio vardo pianistų konkursai. Mokyklos koncertinės grupės laukiamos visose Lietuvos aukštosiose mokyklose, Estijoje, Ukrainoje, Moldavijoje. Susitikti su draugais už respublikos ribų padeda interklubas, kurio prezidentė išrinkta Audra Papečkaitė. Populiarus Konservatorijoje ir turizmas: turizmo sekcijos pirmininkas Dainius Lasauskas džiaugiasi, kad jau aplankyta Kuršių Nerija ir Fanų kalnai, rytų Aukštaitija ir Kaukazas.

Kiekvieno akį patraukia skelbimai prie Konservatorijos durų, kurie po porą kartų per savaitę kviečia į Konservatorijos auklėtinų koncertus. Kartais net egzaminai vyksta koncertų forma—tai bene pats objektyviausias žinių patikrinimas, ir penketas rašomas tik tada, kai beveik pilna salė pritrūksta aplodimentais...

Tokia Alma Mater kasdienybė... O jubiliejaus proga koncertai vyks kasdien—ir ne tik Lenino prospekte esančiuose rūmuose, bet ir Operos ir baleto teatre, ir Maskvoje.

Archyvų nuotraukose, šypsosi jauni šiandien žilagalvių profesorų veidai... Kitose nuotraukose—Konservatorijos jaunystė. Tie, kurie negali be muzikos, teatro. Tie, kas garsins rytoj savo Konservatorija.

Rytis Alekna

Nuotraukoje: Utenos rajono Leliūnų kolūkyje baigiama statyti užtvanka, kuri papuoš centrinę gyvenvietę. M. Baranausko nuotrauka

LIETUVOS AVIATORIUS KUBOJE

[Sutrumpintas]

Kaip žinia, prieš Naujuosius metus Kubos aviacijos sporto vadovybė pakvietė padėti plėsti sklandymo sportą ir treniruoti Kubos aviacijos meistrų rinktinę žinomą Lietuvos aviatorių inžinierių Aleksandrą Jonušą, LTSR nusipelnusį trenerį, respublikos rekordininką.

A. Jonušas Kuboje sutiko Naujuosius metus. Laišką Lietuvos aviacijos sporto federacijai jis pradeda tokiais žodžiais: "Tai pirmieji mano Naujieji metai be eglutės ir sniego."

"Kuboje radau kelis prityrusius lakūnus-instruktoriaus, kurie yra dalyvavę socialistinių šalių sklandymo varžybose, skraidę Oriole. Kai kurie jų buvę Lietuvoje, Pociūnuose",—toliau rašo A. Jonušas. Beje, jis jau ištyrinėjęs Kubos salos meteorologines sąlygas—jos labai palankios sklandytojams. Vasarą čia pučia iš priešingų pusių šiaurės ir pietų vėjai, kurie susiduria viršum kalnų ir sukuria tūkstančio kilometrų ilgio debesų gatvę išilgai visos Kubos salos. Termikai čia gyvuoja 12-14 valandų per dieną ir lengvina perskridimus.

A. Jonušas kreipėsi į Prienų eksperimentinę sporto aviacijos gamyklą, sakydamas, kad didesniems perskridimams Kuboje labai tiktų plastmasinis sklandytuvas "Lietuva". Kubiečiai jui labai susidomėję. Jie taip pat norėtų įsigyti ir prekybinį prospektą "Nemuno" motorizuoto sklandytuvo, kuris praėjusį rudenį šaliai pasirodė Tušine per didelę aviacijos šventę. Kubiečiai tvirtai pasiryžę kiekvienoje provincijoje įkurti vaikų sklandymo mokyklą.

Vienoje nedidelėje sklandytuvų gaminančioje gamykloje A. Jonušas pamatė B. Oškino konstrukcijos mokomąsias "Zyles"—BRO-11M. Jau buvo padaryta 10 aparatų. Iš kur "Zylė" atsirado Kuboje? Apie šį puikų mokomąjį sklandytuvą buvo net ir išspausdintas straipsnis žurnale "Modelist-konstruktor", kuriame buvo patiekti ir brėžiniai. Bet jie buvo ne visi, be to, be kai kurių svarbių detalių, ir todėl Kubos sklandytuvų konstruktoriai klydo... Apžiūrėjęs A. Jonušas kubiečių "ZYLES" įsitikino, kad jos per sunkios.

Sklandytuvų bazė vis dažniau bendrauja su oro susisiekimo bendrove "Kubane de Aviasion". Panaši bendrovė veikė dar prieš revoliuciją, tačiau ji turėjo tik tris keleivinius lėktuvus "Ford" su trimis varikliais ir kelis hidroplanus "S-38". Jie skraidė iš Havanos į Santjagą de Kuba, taip pat iš

Olgino į Barakosą. Kompanijos pelnas buvo siunčiamas į JAV.

Po revoliucijos nacionalizavus oro transportą, sukurtos visiškai naujos oro linijos. Tarybų Sąjungos paruoštas gausus būrys gerų specialistų. Bendrovė aprūpinta pačiais geriausiais laineriais, šiandien reguliarius reisai iš Laisvės salos į Europą, Afriką ir Pietų Ameriką. "Kubane de Aviasion" bendrovė turi ir gerą žemės ūkio aviaciją, krašte veikia daug vidaus oro linijų.

Būsimieji Kubos sklandytojai vis drąsiau sėda už lainerių šturvalų. Jiems sklandymas—aviacijos mokykla.

J. Dovydaitis

Radviliškio rajono Skėmių kolūkyje selekcinio darbo dėka užveista aukšto produktyvumo Lietuvos juodmargių banda. Galvijų veislinė ferma tris kartus buvo sąjunginio veislinės gyvulininkystės konkurso nugalėtoja, apdovanota TSRS liaudies ūkio pasiekimų parodos diplomu. Melžėjos iš kiekvienos karvės per metus primelžia vidutiniškai po 4422 kilogramus pieno. Aldona Virvičienė, Bronė Vancevičienė, Elena Juršienė ir Vida Jurkevičienė iš kiekvienos karvės pernai gavo po 5252-5411 kilogramų pieno.

Kolūkiečiai palaiko glaudžius ryšius su Lietuvos gyvulininkystės instituto mokslininkais, kurie padeda atlikti kompleksinius tyrimus, panaudoti mokslo pasiekimus praktikoje.

Nuotraukoje: Gyvulininkystės instituto pieno laboratorijos vedėja, žemės ūkio mokslų kandidatė Adelė Zakienė [kairėje] ir Skėmių kolūkiečių zootechnikė selekcininkė Genė Bružienė aptaria pieno riebumo skirtumo priežastis.

Sausio pabaigoje Vilniuje įvyko trečiasis Lietuvos kultūros darbuotojų suvažiavimas.

Nuotraukoje: Suvažiavimo dalyvės operos veteranė profesorė Aleksandra Staškevičiūtė ir aktorė Eglė Gabrėnaitė.

VAŽINĖJA LAIMĖTAIS AUTOMOBILIAIS

Už 30 kapeikų įsigyti "Žigulius", "Zaporožietį" ar kitą vertingą daiktą galima tik piniginėje-daiktinėje loterijoje.

Respublikoje pinigine-daiktinė loterija rengiama nuo 1958 metų. Ji labai populiari: parduodami visi bilietai.

Šiais metais pinigine-daiktinė loterija išleista už 2 mln. 430 tūkstančių rublių. Ji suskirstyta į devynias laidas po 270 tūkstančių rublių. Laimėjimams skiriama 60 procentų išleistų bilietų sumos. Todėl metinė laimėjimų suma siekia 1 milijoną 458 tūkstančius rublių. Kasmet būna devyni laimėjimų tiražai. Viename tiraže—84540 piniginių už 9000 rublių. Loterijos bilietai išleidžiami serijomis po 4000 serijų tiražų, o kiekvienoje serijoje yra po 225 loterijos bilietus. Kai vienam serijos bilietui tenka daiktinis arba stambesnis piniginis laimėjimas, likusieji 224

bilietai laimi po 1 rublį.

Sudarant loterijos sąlygas, atsižvelgiama į gyventojų pageidavimus ir stengiamasi į laimėjimų sąrašą įtraukti daiktus, turinčius didesnę paklausą. Šiais metais "Zaporožiečių" ir "Žigulių" savininkais taps 72 loterijos bilietų pirkėjai. Didėjant automobilių paklausai, loterijoje laimimų "Žigulių"

skaičius palyginti su praėjusiais metais padidintas devyniais. Tarp kitų daiktinių laimėjimų: šaldytuvai, kilimai, dviejų artikulų siuvamosios mašinos, importinės patalynės komplektai, lagaminai "Diplomatai", dviračiai.

Nuo loterijos išleidimo pradžios daugiau kaip 1420 respublikos gyventojų važinėja laimėtais automobiliais, o kiek išlošta kilimų, televizorių, šaldytuvų, kitų vertingų daiktų ir piniginių laimėjimų, sunku ir suskaičiuoti. T.

St. Petersburg, Fla.

— Vasario 19 d. Klubo renginys buvo labai sėkmingas. Žmonių buvo pilna svetainė. Matėsi daug svečių iš toliau: Frank ir Jesse Vasley iš Čikagos, Norkai iš Pittsburgh, Pa., Kavaliauskas-Detroit, Mich., May ir Bill Simėnsik, West Hartford, Conn., Stella ir Antanas Taraškai, Wildwood, N. J., F. Vismanienė, Woodside, N. Y., A. ir V. Giliai, Cambridge, Mass.; F. Piere, San Diego, Cal.; Ona Senkus, Mississippi.

— Vladas Dubendris vasario 13 d. atšventė 96-tą gimtadienį. Per šį renginį visus dalyvius pavaišino po taurelę, o Chorui padovanojo \$50.00. Dubendris yra veteranas mūsų organizaciją nuo 1910 metų. Kai gyveno Montello, Mass. Yra Klubo garbės vicepirmininkas, prisidėjo prie šio Klubo nupirkimo, stambiai remia mūsų spaudą. Vladas fiziškai dar tvirtas Klubo pirm. V. Bunkus pasakė, kai Vladas sulauks šimto metų, Klubas surengs jam didelį balių. Tikrai jis gali sulaukti. Stasys Kuzmickas padainavo jubiliejatui keletą dainelių, Choras ir publika ilgiausių metų. Tą dieną į Chorą įstojo du jauni broliai Viktoras ir Andriejus Thomas. Vienas yra bitininkas, tai gausime šviežio gero medaus.

— Eva Galvan buvo virš savaitės Palms of Pasadena ligoninėje patikrint sveikatos. Nieko blogo nesurado, senatvė. Dabar randasi namie ir ramesnė. Della Mikalajūnienė labai sunkiame padėjime, sunku jai vaikščioti be lazdos ar wokerio, dažnai puola, labai susidaužo. Kai kada akis juoda ar galva pramušta ir šiaip visur sudaužyta. Skaudu žiūrėti. Dabar gauna iš miesto pagalbos, atveža pagamintą maistą. Kad ir neskaniausias, bet gyvybę palaiko. Turi giminaite ir pensininkę, ar negalėtų čia atvažiuoti ir pagelbėti? Bet dabar nebe tie laikai. Kaip pirmiau minėjau, mūsų A.L.D. 45 kuopa neteko 4 narių.

Gruodžio 24 d. mirė Lydia Endrulaitis 76 metų, į St. Petersburgą atvažiavo 1972 m. iš New York. Buvo siuvėja. Tais pačiais metais įstojo į mūsų kuopą. Nuliūdime liko vyras Jonas, du sūnūs Edmund ir Gilbert, duktė Irena, 9 anūkai. Lydijos kūnas išvežtas palaidoti į Queens, N. Y.

Sausio 13 d. mirė Walteris Kelley, 90 metų. Į St. Petersburgą atvažiavo iš Brockton, Mass. 1966 metais. Ilgus metus dirbo batų dirbtuvėje Knapp Shoe Co. Brocktone. Ten gyvendamas priklausė prie tenykštės A.L.D. kuopos, buvo "Vilnius" ir "Laisvės" skaitytojas, rėmė spaudą ir visą pažangų judėjimą. Darbe priklausė prie unijos. Persikėlęs į St. Petersburgą, nesėdėjo namie, tuojau įsijungė į darbą. Persikėlė iš Brocktono A.L.D. į 45 kuopą, įstojo Senų Piliečių klubą, įstojo į Dainos Mylėtojų chora abu su žmona. Dainavo Chore ir lankė Klubą kas šeštadienį iki liga suėmė. Sirgo kietėjimu arterijų. Sirgo ilgai, apie 3 metus. Visą laiką žmona prižiūrėjo. Kai jau nebegalėjo, gydytojo patarimu, padėjo į slaugymo namus, kur turėjo mokėti į mėnesį \$1,400.00, gydytojo vizitas ir vaistai atskirai. Gerai kad neilgai, būtų praradus ir savo pastogę. Už tai mes Amerikoje taupome senatvei. Ką sutaupei per 30 metų, į 6 mėnesius išmokėsi sirgdamas. Nuliūdime liko žmona Kliopasa, labai

8

suvargus ir silpnos sveikatos per 3 metus beligindama ligonį. Liko sūnus Norman, kuris gyvena Arabijoje, duktė Roberta Bridgewater, Mass., sesutė Joanna Navulis Gulfport, Fla., šeši anūkai, trys proanūkiai. Išvežtas palaidoti į šeimos sklypą Montello, Mass.

Sausio 16 d. mirė Nellie Usevičiūtė-Petronis, gimus Vabalninkų parapijos, Kuprių kaime, 81 metų. Į Ameriką atvažiavo po pirmo pasaulinio karo. Svetimaj šaly be mokslo, be amato ir kalbos gavo darbą pas ponus prie namų ruošos. Vėliau lankė vakarinę mokyklą. Išmoko kirpėjos amato. Bet kaip ateivi tas darbas labai sekėsi. Clevelande tais laikais buvo tvirtos pažangios organizacijos. Visi jauni. Čia ir Nelle priklausė. Susipažino su Juozu Petroniu. Apsivedė. Pirmieji imigrantai daugumą buvo bemoksliai ar mažamoksliai, tarnavę pas ūkirinkus kaip bernai ir nieko kito nemokėjo tik žemę artil. Taip pat ir merginos. Didžiama vyrų važiavo į anglies kasyklas, kiti prie žemės ūkio darbų. Juozas, seniau atvažiavęs, kiek susitaukęs pinigų nusipirko mažą ūkį. Taip juodu dirbo ir gyveno. Taip juodu visą gražiausią gyvenimo dalį čia praleido sunkiai dirbdami, iki Juozas mirė. Viena likus ir susenus ji nebegalėjo visko atlikt. 1970 metais atvažiavo į Gulfportą, kur turėjo gerų draugų ir buvusius Clevelando ūkininkus Joną ir Oną Rūbus. Patiko Nellei Florida. Pardavė ūkį ir nusipirko namelį netoli Rūbų. Jonas Rūbas buvo didelis veikėjas Clevelande, atvažiavęs į Floridą dar padidino darbą. Įrašė Nelle ir A.L.D. į Klubą. Ji pradėjo daugiau viskuo domėtis, užsirašė "Vilni", "Laisvę". Dabar turėjo daugiau laisvo laiko viskam. Bet ne ilgam. Visą gyvenimą sunkiai dirbusi pradėjo nesijaust ir virš dviejų metų sunkiai sirgo. Artimų giminių čia neturėjo, sesuo seniai buvo mirus. Lietuvoje yra seserė: Emilija Zitūs. Kūnas išvežtas į Clevelandą ir palaidotas šalia vyro.

Sausio 25 d. mirė Antanas Jocius, 94 metų, gyveno Clearwater, Fla. Jocius į Ameriką atvažiavo su tėvu iš Tauragės 1909 metais į anglies kasyklas Pennsylvanijoje. Vėliau gyveno Hudson, Mass. Išmoko amato ir darbą dirbo per 50 metų. Persikėlė gyventi į Ansonia, Conn. Čia susipažino su Antanina Kubiliūte. 1914 juodu apsigėdė. Kadangi Jocius turėjo gerą amatą, nebuvo sunku gauti darbą. Persikėlė į didesnį miestą, Bridgeport, Conn. ir čia ilgiausiai gyveno. Antanas buvo gabus, mėgo muziką. Išmokęs muzikos, turėjo jaunų vyrų orkestrėlį ir jam vadovavo. Buvo veiklus L.D.L. Bridgeporte tarp jaunuolių, ir A.L.D.L.D. narys ir dalyvavo valdyboje. Išėjęs į pensiją 1956 metais atvažiavo į Clearwater, Fla., 35 mylios nuo St. Petersburgo. Tuojau įstojo į A.L.D.L.D. 45 kuopą. Nusipirkus St. Petersburg Klubą, abu Jociai tapo Klubo nariais ir tvarkė muziką. Sveikatai silpnėjant, turėjo atsiaakyti. Skaitė abu laikraščius: "Vilni" ir "Laisvę". Taip pat abu lygiai paremdavo.

Išaugino gražią šeimą: tris sūnus ir visus išmokslino. Visi trys atvažiuodavo aplankyti tėvų, nors visi gyvena toli nuo Floridos.

Didelis Aukštakalnio gyvenamasis rajonas pastaraisiais metais išaugo Utenoje. Naujakurių vaikai gavo naują vidurinę mokyklą. Ją lanko daugiau kaip 1200 moksleivių.

Nuotraukoje: Nauja, šeštoji Utenoje, vidurinė mokykla.

K. Jankausko nuotrauka

Daugeliui mums pažįstama Latvija

Mūsų kaimynė Latvijos TSR įkurta irgi 1940 m. liepos 21 d. Tų pačių metų rugpjūčio 5 d. priimta į TSRS. Plotas—63.7 tūkst. kvadratinų kilometrų, gyventojų—2.5 mln. (1979 m. duomenys). Šių metų pradžioje respublikoje buvo 320 kolūkių, 243 tarybiniai ūkiai, 50 tarpūkinėjų ūkių.

Įsijungusi į tarybinių tautų šeimą, broliškoms respublikoms padedant, Latvijos TSR tapo išvystytos pramonės ir mechanizuoto žemės ūkio kraštu. Sėkmingai plėtojamos tokios svarbios šakos kaip elektrotechnikos, elektronikos, radijo ir kitos. Pagal daugelio pramoninių prekių gamybą, skaičiuojant vienam gyventojui, Latvija užima pirmą vietą kitų respublikų tarpe. Pramonės gamybos apimtį Tarybų valdžios metais išaugo daugiau kaip 20 kartų.

Latvijos žemės ūkis specializuojasi pieno ir mėsos galvijininkystėje bei kiaulininkystėje. Tam daugiausia talkina augalininkystė.

Aukščiau nurodyta linkme Latvijos žemės ūkis vystysis ir ateityje. Aprūpinimo maisto produktais programa mūsų kaimynus įpareigojo užtikrinti, kad metinis mėsos (skerdienos) gamybos vidurkis vienuoliktajame penkmetėje sudarytų 300-310 tūkst. t, o dvyliktajame—340-345 tūkst. t, pieno—atitinkamai 1,8-1,9 mln. t ir 1,9-2 mln. t,

grūdų—2,2,1 mln. t ir 2,1-2,3 mln. t. Įgyvendinant minėtąją programą, Latvijoje bus numeliuota 520 tūkst. ha pernelių drėgnų žemių. Tai dideli, bet realūs ipareigojimai, nes mūsų kaimynai turi susikūrę tvirtą materialinę-techninę bazę.

Pokario metais žemės ūkiui buvo skirta apie 25 proc. visų kapitalinių idėjų. To, taip pat ūkininkavimo mokslinių metodų dėka darbo našumas žemės ūkyje, lyginant su 1940 m., išaugo apie 3,5 karto. 1976-1980 m. vidutinis javų derlingumas buvo 19,2 cnt./ha. Visuomeniniuose ūkiuose iš karvės 1980 m. primelžta vidutiniškai po 2753 kg pieno.

Latvijoje palaipsniui specializuojama ir koncentruojama gamyba. Respublikoje veikia 178 pieninkystės kompleksai, kuriuose laikoma apie 18 proc. visų visuomeninių karvių, ir 17 kiaulininkystės kompleksų, talpinančių apie 11 proc. visų kiaulių.

Dešimtojo penkmečio metais, skaičiuojant vienam gyventojui, respublikoje kasmet pagaminta vidutiniškai po 538 kg grūdų, 555 kg bulvių, 700 kg pieno, 105 kg mėsos.

Tarybų Latvija, vykdydama TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus, vieningoje tarybinių tautų šeimoje sėkmingai žengia komunizmo kūrimo keliu. Iš "Žemės ūkis"

KULTŪROS DIENOS

Svenčių rajono apylinkėse vyko kaimo kultūros dienos. Aktyviai į šiuos renginius įsijungė Magūnų, Kaltinėnų, Svenčiųjų, Sarių ir Pabradės apylinkių kaimo kultūros įstaigos.

Kaimo kultūros dienų metu buvo eksponuotos liaudies meistrų meno parodėlės, koncertavo kolūkių ir tarybinių ūkių saviveiklininkai, daug lankytojų sukvieta vakarėnė.

MOKSLEIVIAI RUOŠIASI DARBUI

Jurbarko rajone, Klausučiuose pradėjo darbą pirmasis rajone tarpmokyklinis gamybinio mokymo kombinatas. Jame užsiėmimus lankys Raudonės, Veliuonos, Serežiaus, Juodaičių ir Klūsūčių vidurinių mokyklų moksleiviai. Parinktos šiai rajono zonai reikalingiausios specialybės: traktorininko, agrotechnikos pagrindu, gyvulininkystės ir sodininkystės.

Vilnis, 1983 kovo 31

Nuliūdime liko žmona Antanina, sūnus Jonas, marti Bėty Clearwater, Fla., Vitas ir Rita, San Diego, Cal., Albin ir Amelia, Southbury, Conn., penki anūkai, 4 proanūkiai, sesuo Ona Kurlaitienė Lietuvoje. Sirgo du metus ir 6 mėnesius išbuvo slaugymo namuose. Kūnas sudegintas. Visi trys sūnūs dalyvavo tėvo laidotuvėse. Mūsų širdinga užuojauta šeimoms.

P. S. Jocius vyriausias sunus Jonas ir Betty yra mūsų Klubo ir A.L.D.L.D. nariai vėliau gal ir kiti bus.

J. Andriulienė

SVEČIAVOSI IGNALINOJE

Pas Ignalinos atominės elektrinės statytojus sveičiavosi rašytojas I. Kašnickis, aktorius N. Trusovas. Jie papasakojo apie savo kūrybą, pasidalijo ateities planais. Buvo surengta literatūrinė viktorina, pašnekės tema "Mano namų biblioteka", kiti renginiai.

AS I SEE IT

NELLIE DE SCHAAP

Washington, D. C. was jubilant! Champagne bottles popped! There were broad smiles, and much back slapping, as Pres. Reagan, the Sec. of Defense, and other nuclear protagonists celebrated THEIR victory in West Germany! THEIR MAN—Chancellor Helmut Kohl—had won out over the masses opposed to deployment of American nuclear missiles upon their soil.

Their victory may be a hollow one, however, as the young militants who comprise the Greens Party have vowed to see that West Germany is spared an even worse fate than that suffered during World War II.

As the young spokeswoman for the Greens Party—Petra Kelly—stated on "60 MINUTES" "At the close of World War II, Germany was forbidden to ever again become a military threat, and now that the young people of West Germany are attempting to bring that about, they are being denounced and attacked!"

When Morley Safer asked if she realized that her actions were being applauded in the Soviet Union, she retorted that she was not concerned about the Soviet Union. She was concerned about GERMANY.

Also, she replied angrily to one of his loaded questions: "If the Russians were leaving a burning building, did that mean that she should remain inside and be burned to death?" Safer should have been embarrassed, but he was not. That would have been expecting too much!

o o o

THE ABSURDITIES OF CIVIL DEFENSE

The Government is allocating millions to Civil Defense in the hope of selling it to the American people in the belief that it will make their plans for a nuclear war more acceptable. Among the measures contemplated are the following:

"Emergency Change of Address Cards" will be distributed by the Postal Service. Over 70,000 pounds of opium are being stored, to be used in hypodermic needles by doctors and other medical personnel. (Are all these people to be miraculously spared in order to administer to the needs of the victims? Is a nuclear bomb selective?)

All food manufacturers will be required to cut their sugar use in half. If a nuclear attack interrupts regular payroll procedures, special payroll checks will be preissued and stored, in order to hand out on POST ATTACK PAYDAYS. All banks are encouraged to continue selling U. S. Savings Bonds. A 30% sales tax would be put into effect to raise money for government operations. Among the things to take with you in an evacuation would be credit cards, toilet paper, and your WILL!

One can hardly expect the above to be taken seriously, however, Ed Hedemann, member of the War Resisters national staff after a thorough study of America's Civil Service plans, warns that to ignore or ridicule them is to do so at our own peril.

CIVIL DEFENSE—NO DEFENSE

Ed Hedemann tells why the Civil Defense program will not deter Vilnis, 1983 kovo 31

war—but make war more likely.

He lists the following reasons:

1. If the U. S. begins evacuating its cities, the Soviet Union cannot be expected to stand idly by and calmly watch the proceedings. It will be prompted to act to retaliate.

2. An adversary will attempt to develop better offensive weapons to overcome the civil defense measures, thereby contributing to the escalation of the arms race.

3. A government which feels a nuclear war is survivable is a government less reluctant to start a nuclear war.

4. A population which feels psychologically prepared to survive a nuclear war is LESS LIKELY TO PROTEST PREPARATIONS FOR A NUCLEAR WAR.

Since 1950, the U. S. has spent \$2.6 BILLION dollars on civil defense. Now, the Reagan administration has proposed spending \$4 BILLIONS for a crash SEVEN YEAR civil defense program. If the threat from the Soviet Union is so real, why is the Administration thinking in terms of seven years? One can see this is all part of the anti-Soviet hysteria to increase military appropriations.

Civil Defense is being sold to the American people as a HUMANITARIAN program—but the ONLY HUMANITARIAN PROGRAM is to prevent a nuclear war! All those who are risking their lives in America, France, Italy, West Germany, to prevent the nuclear holocaust are NOT the enemies of the people—they are the would-be SAVIORS of the world! They would prevent the world from becoming a desolate area of nuclear rubble.

ISRAELI DEFENSE MINISTER BORN IN LITHUANIA

Moshe Arens, according to the Sun-Times—Feb. 12, 1983, is expected to succeed Ariel Sharon as Israeli defense minister.

Arens, now an Israeli ambassador to the United States, has been ambassador for less than a year. He has made frequent appearances on TV as spokesman for his government during the fighting in Lebanon, and in the Beirut refugee camps. He is a true war hawk.

He was born in Kaunas, Lithuania, Dec. 27, 1925. His family emigrated to America while Arens was a young boy. He served in the U. S. Army Corp of Engineers in World War II—educated at Massachusetts Institute of Technology and the California Institute of Technology. As an aircraft designer and aeronautical engineer, Arens played a key role in the development of the first Israeli-made jet fighter, the Kifir.

His qualifications should make him an excellent choice for Sharon's post.

THE RE-BIRTH OF REPUBLICANS

Since coming to Chicago from West Frankfort, Ill. in 1928, I cannot remember anything but a Democratic mayor in the City of Chicago.

Now, with the entrance of Cong. Harold Washington into the Mayoral race—a DEMOCRAT—many former Democrats have become re-born Republicans. Despite their protestations of lack of prejudice, the fact is inescapable. Harold Washington is black, and although he has pledged to work for the common good of white, black, red, yellow—whatever—he cannot be

IŠ VAKARŲ VOKIETIJOS

BEDARBIAI

Paskutiniu laiku teko truputį daugiau pakeliauti po Vokietiją, susitikti senus pažįstamus lietuvius. Mažesniuose miestuose labai greitai prieidavom prie darbo klausimo. Pasirodo, kad daug tautiečių, turėdami net gerą išsilavinimą, neturi darbo arba dirba atsiktiną darbą. Ypač tragiškai pas tautiečius, kurie yra vyresnio, bet dar ne pensijos amžiams. Bedarbiais jie lieka be vilties gauti kokią nors darbą. Nuobodu jiems sukinėtis aplink namą, leinti vištas, šerti kralikus. Tie tautiečiai yra ir dingę iš lietuviško visuomeniško gyvenimo, kur anksčiau dažnai sukinėjosi. Nuėjus į parengimą, reikia vieną kitą markę alui ar kolai išleisti, o tas pinigas ne taip lengvai laikomas. Vieną dieną, kuri galėtų būti dar prastesnė, jo prireiks. Be to, lietuviška visuomenė į bedarbius žiūri gana šalta. Bedarbystė laikoma pačio kalte. Užuojautos negausi, gal kas dar pasityčios. Ta proga prisimenu seniai skaitytą straipsnį "Vilnyje" apie depresiją. Ten veikė bedarbiams sriubos virtuvė. Salėje susirinkdavo darbo neturintys tautiečiai, pasiso-

forgiven by many for having been born black.

Despite his many years in legislature, his almost 100% PERFECT VOTING RECORD IN BEHALF OF LABOR by none other than the AFL-CIO, the racists are unconvinced. They cannot believe that he would work as hard for the City of Chicago, as he did for the NATION! They have joined the Congo line for Epton—whose main qualifications are his white skin.

With so many Democrats scrambling over each other to become Republicans, the April 12 election will be as avidly watched on TV not only in Chicago—but the country—as were the primaries. It will be a hard fought battle!

WARNER SAUNDERS

Most Channel 5 viewers recognize and respect Warner Saunders, general assignment reporter, and anchor of Saturday's early and late editions of Channel 5 news.

He is a native Chicagoan, who has received NINE Chicago Emmy Awards for hosting "YOU" in 1982, for his specials on "Gangs: The New Chicago Mob?", also for "Project Parenting", "Project Heart", "Going Up Easy, Coming Down Hard", "The End of the Line" and "The Good Gang Express".

Before coming to WBBM-TV, Saunders hosted programs on WLS-TV from 1968-70. From 1969-71, he wrote a weekly column for the Chicago Defender. Between 1957 and 1960, Saunders taught Sociology at the National College of Education, Indiana University Northwest in Gary, and Northeastern Illinois State University. From 1966-74, he was Executive Director of the Better Boys Foundation, a social service agency for youth in Lawndale. His career in Social service spans 25 years, with an emphasis on youth, civil rights and human relations.

Saunders, his wife Sadako and their son, Warner, Jr., live in Evanston. Chicago is truly fortunate in having such a distinguished news commentator.

tindavo, pabendraudavo, pasišildydavo. Galiu įsivaizduoti, kad šitie momentai suartino žmones visam gyvenimui. Tikriausia šandien ne viena auka ar palikimas, remiantis tais momentais, ateina į "Vilnį".

DAINOS

Astra ir Alfredas Salčiai, dvy-nukai, išleido naują, antrąją lietuviškų dainų ilgo grojimo plokštelę "Nauja diena". Abu dainai skiria laisvalaikį ir Vokietijos lietuviuose yra gana populiarūs. Jie pažįsta mūsų mentalitetą ir plokštelėse yra sudėję dainas, kurios yra lietuvių Vokietijoje labai mėgiamos. Girdint šias dainas, galima džiaugtis ir verksti, grįžta daug prisiminimų. Salčiai buvo Vilniaus "Tėviškės" draugijos kvietimu Lietuvoje, ir iš man rašytų laiškų iš Lietuvos ir iš Alfredo pasisakymų pasirodo, Lietuvos žmonės taipogi pamėgo Salčius. Nelė Paltinienė, įžymi Lietuvos estrados dainininkė su vyru Arvydu Paltinu, buvusiu "Kopū balsai" Klaipėdoje ansamblio vadovu, prieš trumpą laiką atvyko į Vak. Vokietiją nuolatiniam apsigyvenimui. Paltino tėvams, kurie yra kilę iš Klaipėdos krašto ir jau nuo seniai gyvena Vak. Vokietijoje, prireikėjo senom dienom sūnaus pagalbos. Jau ne viename parengime teko girdėti Nelę dainuojant, o Arvydas Paltinas jau sugebėjo suorganizuoti mergaičių chorelį. Paltinai Amerikos lietuvių kviečiami gegužės mėnesyje lankysis Čikagoje ir kitur. Jau dabar, primenu nepraleiskite progos ir paltinienės. Romas Šiletis

KINEMATOGRAFININKŲ SAJUNGOS PLENUMAS

Meno darbuotojų rūmuose įvyko Lietuvos TSR kinematografininkų sąjungos valdybos plenumas, kuriame buvo apžvelgta Lietuvos kino studijos 1982 metų produkcija.

Pranešimą padarė Lietuvos TSR valstybinio kinematografijos komiteto pirmininko pavaduotojas. Lietuvos kino studijos menovadas V. Žalakevičius. Dokumentinius filmus apžvelgė kino režisierius L. Lazėnas.

Praėjusiais metais Lietuvos kino studijoje sukurti trys vaidybiniai filmai—G. Lukšo "Vasara baigiasi rudenį" ir "Anglų valsas", V. Žalakevičiaus "Atsiprašau". Režisierius A. Žebriūnas užbaigė tris serijas juostos "Turtuolis, vargšas . . .", kuri statoma Centrinės televizijos užsakymu. Per metus lietuviškąją filmoteką papildė beveik trisdešimt dokumentinių, mokslo populiariavimo bei užsakomųjų juostų, sistemingai buvo leidžiami "Tarybų Lietuvos" kino žurnalai.

Pranešėjai ir diskusijose dalyvavę kino režisieriai, operatoriai, kritikai analizavo lietuviško kinematografo laimėjimus bei kūrybinės nesėkmes. Žiūrovai vis dar mažai mato filmų apie savo amžininkus, tiek vaidybinėse, tiek dokumentinėse juostose pasigendama aktualių, jaudinančių nūdienos problemų.

Plenume kalbėjo Lietuvos KP CK kultūros skyriaus vedėjas S. Simkus.

MARIJA KIRSTUKIENĖ PAGERBĖ SAVO VYRO ATMINIMA

Čikagiečiai gerai prisimena Joną Kirstuką, kuris savo laiku gražiai dirbo pažangos labui ir prisidėjo prie laikraščio "Vilnis" įsteigimo. Taipgi daug dirbdavo ir jo žmona Marytė. Veik nebuvo renginio, kuriame Marytė nebūtų dirbusi prie maisto pagaminimo. Gaila, Jonas Kirstukas mirė 1969 metais spalio 29 d., o Marytė dėl nemažo amžiaus ir silpnos sveikatos jau negali su mumis dalyvauti, bet mintyse ji visuomet su mumis.

Marytė prisimindama savo mylimą Jonelį ir jo troškimus, kad laikraštis "Vilnis" ilgai gyvuotų, prisiuntė \$100 paramos "Vilniai", sakydama, kad to tikrai būtų norėjęs jos mylimas Jonelis. Be to, kovo 22 d. ji pati atžymėjo savo 93-čią gimtadienį. Ta proga ji įteikė Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros draugijai dovaną \$10 ir linkėjo narėms geros sveikatos ir dirbti pažangos labui, o ypatin-gai, kad pasaulyje būtų išlaikyta pastovi taika.

Gražu, kad Marytė, sulaukusi 93 metų, taip rūpinasi spaudos ir draugijos veikla.

Linkėtina mieliai Marytei dar daug gražių gimtadienių sulaukti ir būti tokiai rūpestingai pažangos labui. O jos mylimam Joneliui lai bus ramu ilsėtis Lietuvių Tautinėse kapinėse užmigusiam neatbundančiu miegu! **Vilnietai**

CICERO, ILL.

— Donald Bejcek, 29 metų amžiaus FBI agentas, buvo automobilių susidūrimo užmuštas Kalifornijoje Anglijos karalienės Elizabeth lankymosi metu.

Donald buvo čekas, o jo motina lietuvė. Daugiau kaip šimtas automobilių jį palydėjo į Lietuvių Tautines kapines paliai Čikagą.

— Kishkūnas, kur turėjo 4932 W. 14 St. Jewelry krautuve, numirė Loretto ligoninėje. Palaidotas kovo 7 šv. Kazimiero kapinėse. Liko liūdinti šeima.

Jis neatsigavo po to, kai buvo gatvėje suvažinėtas.

— Susan B. Kudirka, Cicero išgyvenusi penkis metus, trumpai sirgus mirė MacNeal ligoninėje. Iš evangelikų liuteronų bažnyčios nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

— Mano pusbrolio Simono Feizos sūnus Antanas gavo master degree iš psichologijos George Williams universitete.

— Jonas Kubilius, 1841 So. 61 Ct. užvažiavo ant G. Schnulle mašinos. Policijos sustabdytas, gavo tikieta.

— Henry Baltrūnas, 1235 So. 49 Ave., nepaklausė policijos. Buvo areštuotas. Bus teismas.

— Frank Baltrūnas, 28 metų, 2142 Elmwood Ave. buvo areštuotas. Kaltinamas vagyste ir pasipriešinimu policijai. Jis turėjo ne savo čekių. Uždėta \$10.000 bond ir laukia teismo.

— Mike Hercmanas, 18 metų, 1425 So. 48 Ct., ir James M. Dolehide 17 metų iš La Grange areštuoti už gadinimą turto. Policistai sakė, kad jie dažais teršė garažo duris 5031 W. Roosevelt Rd. Abu gavo po \$1,000 bond ir turės stoti teisman. **John Feiza**

Atviras laiškas "Vilnies" redakcijai

Gerb. draugai:

Nors ši žiema buvo lengva, bet man ji buvo labai prasta. Nei iš šio, nei iš to, buvau pasigavęs slogą, arba kaip pas mus įprasta sakyti—šaltį. Net kelis kartus teko turėti reikalų su gydytoju. Kol visokiausiomis piliulėmis ir adatomis jos atsikračiau, iš kišenės iššoko beveik trys šimtai dolerių. Kai prez. Reaganas tą mūsų Medicare visai pašalino, ar šių mano išlaidų kokią dalį Medicare atlygins,—vilkai žino.

Bet šį laišką rašau ne paaimanuoti, o pasidalinti įspūdžiais, kokius komentarus mūsų mieste sukėlė juodveidžio Harold Washingtono laimėjimas pas jus Čikagoje per pirminius rinkimus. Seniai žinau, kad Amerikoje rasizmas turi įleidęs giliai savo šaknis, bet kad turi įleidęs taip giliai, kaip dabar pamačiau, niekad negalvočiau.

Mūsų miestas nepriklauso Čikagai. Mes turime atskirą savo miesto valdžią. Tarytum mums turėtų būti nei šilta, nei šalta, kokį Jūs čikagiečiai išsiriksite merą. Bet kur tau! Kai tik sužinojome, jog labai galimas daktas, Čikagos meru bus juodveidis, mieste kilo visokiausi komentarai. Ypač sunerimo savo liežuviais plakti rasistai. Ir keisčiausia, kad į amerikiečių rasistų chorą visokiausiais rasistiniais balsais įsirikiavo ir svetimšalių, kaip mūsų lietuvių, lenkų, ukrainiečių ir kitokių.

— Ko mums kitame mieste taip jaudintis, kad Čikagos meru bus juodveidis?—paklausiau susitikęs pažįstamą dypuką.

— Mano brolis Čikagoje turi namą. Jeigu negras bus meru, negrai pasklis visame mieste. Ir tada, žinai kas bus.

Zmogus buvo susirūpinęs, jeigu juodveidžiai pasklis mieste, tai jo brolio namo vertė nukris. Prieš juodos spalvos žmones jis nieko prieš neturįs. Kokios spalvos žmonės bebūtų, visi yra žmonės. Bet... Tas Čikagoje brolio namas jį įrikiovo į rasistų gretas.

Senior Citizens klube tas pats. Senukai, kai kurie vos bepaeina, šneka, ginčijasi, kad Čikagai bus blogai.

— Mano sūniui Čikagoje negras policininkas už ne vietoje pastatymą automobilio davė tiketa,—drebanti galva senukas nervinasi,—ir jeigu negras taps meru, bus dar blogiau.

— Kai anąkart buvau nuvykęs į Čikagą negras palpusas iš manęs piniginę atėmė,—kitas senis kalbėjo.

— O aš ir mušti gavau,—trečias jam pritarė.

— Negrai baltų žmonių nekenčia, jų nemylti, ignoruoja, apsieidę, tinginiai,—stambių kaulų lenkas senis stengėsi pasirodyti, jog jis daug išmano—baltiems žmonėms balsuoti už negra kandidatą yra nesąmonė.

— Aš niekad nebalsavau ir nebalsuosiu už baltą kandidatą, ypač pasipūtusį amerikoną,—juokaudamas senių ginčą apie juodveidžius nutraukė nuo seniai man pažįstamas ukrainietis.

— Kai dirbau Čikagoje stakjarduose, pasipūtęs baltaodis amerikonas man dantis išmušė,—toliau kalbėjo ukrainietis,—ir vien tik dėl to, kad aš grinorius pasišaipiau iš jo pasipūtimo.

Ir šnektos nukrypo apie senus

laikus, kai šie pensininkai buvo jauni, tik atvykę į Ameriką grinoriai. Ir pasirodė, kad ne vienas darbovietėse yra turėjęs konfliktų bei šiaip nemalonumų vien tik dėl to, kad jie tada buvo grinoriai.

— Oi, oi, apsaugok dieve, kiek teko nukentėti,—tas pats drebanti galva senis, kurio sūniui Čikagoje juodveidis policininkas davė tiketa. ėmė kalbėti.—Būdavo gauni darbą, bosas pastato prie mašinos, šale dirbantys pamatys, jog esi grinorius, ir prasideda pirštais badymas, visokiausi triksai.

— Arba kai reikėdavo turėti kokių reikalų su kokia įstaiga,—kitas ėmė aimanuoti,—pamato, kad laužyta angliška kalba šneki, lauk, sėdėk kol tave pašauks. Grinorius trytydavo kaip ne žmones, kaip dabar negrus, laikydavo kitokiais žmonėmis.

— Teisingai,—plikagalvis šiam pritarė,—būdavo kas kiek tuoj grinor, grinor...

Kuom šie mūsų ginčai būtų pasibaigę, nežinau. Skambutis suskambino, kad metas mums apileisti klubą. Taip ir išsiskirstėme nepriėję išvados, kas bus Čikagai, jeigu juodveidis taps meru.

Skaitytojas

San Francisco, Cal.

Mūsų prezidento pakviesta Elizabeth aplankė San Francisco ir apylinkę. Daugelyje vietų pamatė demonstruojančius žmones prieš mūsų šalies prezidento Reagano administraciją verginant Amerikos biednus žmones. Ji aiškiai matė ir Britanijos torių tikslus, nes kai kurios demonstracijos buvo airių vadovaujamos.

Mūsų prez. Reagan atvyko tik į antrą dieną po Elizabethos. Tada jau buvo didžiausias banketas M. H. de Young Museum ruoštas Californijos valstijos.

Buvo užsakyta audeklo 3,000 yardų Amerikos ir Anglijos vėliavoms; trys raudoni kilimai užsakyti Kinijoje ir Japonijoje, Prancūzijoje, Holland Robrum lėlijos iš Prancūzijos ir iš New Zealand. Prancūzija ir Vokietija atsiuntė geriausį šampaną, Californijos 12 šampano gamyklos šiam parengimui vežė šimtais keisų, 40 keisų suvartota orange juice. O kiek suvartota virtųjų gėrimų, nepasakyta. Taip pat nepasakyta kiek maisto. Arti du tūkstančiai San Francisco ponijos vaišinosi.

Miesto valdininkai nepasitenkinę, nes visa valstija stovi ant bankroto slenksčio. Neseniai valstijos išdininkas neturėjo pinigų apmokėti valstijos darbininkų algoms. Išdininkas vietoje algų atsiuntė čekius "I OWE YOU" (aš skolingas jums). Tik valstijos seimeliui nutarus padidinti sales tax, pradeda atsilyginti.

Gline Memorial Church, rūpinasi pensininkų, bedarbių, benamių reikalais. Tos bažnyčios klebonas Cecil Williams parūpino 600 smokingų parodyti ponams, jog ne rūbai rodo žmogaus kultūrą. Pradžė vyrus, kurie ateina į bread line, apsirengti šiais švarkais, užsidėti šilkines skrybėles, kasdienines kelnes, avalynę kokią turi, o kurie neturi—basomis.

Taip apsirengę vyrai stovėjo "bread line", kai mūsų prez. Rea-

gan su Nancy, Elizabeth su vyru Phillip ir Californijos ponija vaišinosi Commonwealth Club.

Kitą dieną "uniformuota" biednuomenė buvo sukviesta į Civic Center—ten kur randasi miesto rotušė. "Vaišinosi" "hot dogs". Ponija tuo laiku M. H. de Young Museum valgė brangiausį maistą, gėrė brangiausius gėrimus. **A. T.**

VISO AMŽIAUS TURTAS

Marilyn Maputa, 58 m. amžiaus, stoja į benamių eiles. Sako—visas mano gyvenimo kelias nebuvo nuklotas žiedais, bet paskutinius du metus atsidūriau gatvėje, be pastogės ir be maisto.

Salvation armija šiek tiek gelbėjo, vėliau REECH draugija. Dabar jie sako, kad prezidentas Reagan ir jiem apkarpė pagalbą biedniams. Elektros ir dujų kompanijos uždarė myterius, kas neturėjo pinigų užmokėti bilas. Namų savininkas išmetė mano turta į gatvę.

Eidama į išvietę, vežuosi ir šį "turta", nes palikusi už durų, galiu netektį ir jo. **A. T.**

Cleveland, Ohio

LDS 55-tos kuopos susirinkimas įvyko 1983 m. kovo 3 d., 12:20 po pietų ICA salėje.

Pirmininkė Paltonavičienė pranešė, kad buvusi kuopos išdininkė Anna Mack numirė gruodžio mėnesio pabaigoje ir palaidota su bažnytinėmis apeigomis. Nuo kuopos nusiūsta gėlių. Kuopos nariai išreiškia užuojautą dukteriai Anne Walters ir trimis sūnums; Joseph, Albert ir Alfonse Kratovich bei visiems kitiems giminėms.

Finansų sekretorė davė raportą pranešdama, kad banko sugrįžė čekiai ir t. t., kur išdininkė sakė dingę, jos dukters atrasti ir kuopai sugražinti. Tokiu būdu buvo galima knygas tinkamai peržiūrėti.

Pirmininkė trumpai kalbėjo, kad Centras neužjaučia seniausių narių, kurių pastangomis draugija sutvėrta. Per 20 ir 25 metus pasiekus 65 metų amžiaus, duoklės tik keliais doleriais sumažėjo. Pomirtinė kelis kartus užmokėta. Kiti nariai dešimtis ir daugiau metų vėliau įsirašė ir tik dalį pomirtinės išmokėjo, o gauna dividendus ir jau duoklių nereik mokėti. Planai keitėsi. Centras turėjo nariams patart persirašyti ant kito plano. Nariai išsireiškė, kad "Tiesoj" nebūna aiškių žinių apie Centro veikimą ir kad organe per daug apie žaizlus. Bet viena narė užtarė, kad laikraštis eina geryn.

Nutarta abiem laikraščiams, "Vilniai" ir "Laisvei", ir taipgi bowling tournamentui paaukoti pinigų.

Susirinkimas buvo skaitlingesnis negu paprastai ir pasibaigus, visi pasisvečiavo linksmai su gerom vaišėm. Povilas Boika atsilankė nors tik prieš savaitę apledo ligoninę, kur išbuvo vieną savaitę. Jo žmona Ieva trumpai gyveno pas sūnų. Po susižeidimo, daug pagerėjęs ir jau grįžus į savo namus.

Sekantis susirinkimas bus birželio 2 d. pietų metu. Dar yra keli nariai, kur šiais metais neužsimokėjo duoklių. Jeigu negavot laiško apie duokles, tai už tai, kad šių metų dividendai didesni už duokles. Jei suma bus daugiau penkių dolerių, Centras prisiūs čekį.

**A. Susnis
Vilnis, 1983 kovo 31**

Tarp mūsų

— Dorothy Murelis praneša, kad daug kas nepažintų jos vyro Wally Murelis. Anksčiau jis svėrė apie 200 svarų, dabar besveria 130. Sveikas būdamas buvo didelis cigarečių rūkytojas. Per dieną surūkydavo apie 3 pokelius. Dabar, ligoninėje leidžia surūkyti 6-8 cigaretes per dieną. Po operacijos žaizda vis dar neužgyja.

— Draugės Mary Walaitis, gyvenančios St. Petersburg, Fla., dukterė Mary Brennan yra St. Petersburg, Fla., Lithuanian Senior Citizens klubo nauja finansų sekretorė. Smagu pranešti tai, kad jaunoji karta užima senosios kartos veikėjų vietas.

— Po ilgos pertraukos laišku atsiliepė Alice Jonikienė. Ji nesirgo, bet kaip laiške pazymi, daug rašo savo draugams bei draugėms ir greitai pavargsta, tai ir užtrunka parašyti.

— Julia Marazienė sako, jog jos vyras Mikas grįžęs iš ligoninės jaučiasi daug geriau, negu jausdavosi anksčiau.

— Kovo 3 d. laidoje "Gimtajame krašte" yra nuotrauka, vaizduojanti kaip "Vilnis" ruošiamas spaudai. Nuotraukoje prie puslapio kompozicijos darbo matosi prisilenkęs Jonas Feiza. Mums laikraščio darbuotojams tai kelia nuotaiką.

— Į "Vilnies" organizuojamą skaitytojų turistinę grupę dešimčiai dienų Lietuvon rugpjūčio 19 d., vargiai tilps visi norintys važiuoti. Rašant šiuos žodžius grupėje bėra vos kelios vietos.

— Kai anąkart Kalifornijoje buvo kilę potvyniai, Tony Litvinas parašė Joanai Grigienėi laišką. Grigienė Litvinui laišku atsakė: "Tikiu, jūs manot, kad mes jau paskendom vandenyje—dar ne. Gyvename toliau nuo tos pavojingos vietos. Visi dar esame sveiki ir darbingi. Kadangi gyvename nuošaliau, tai su lietuviais netenka susitikti. Jūs, vilniečiai laikykitės tvirtai. Linkiu viso geriausio".

— Jono Petecko bičiulis ir daugeliui žinomas Bill Čižauskas vis dar tebesiranda Veteranų ligoninėje. Jį kamuoja vargiai pagydoma liga.

— J. Urmonienė su Anna ir S. J. Jokubka neseniai buvo nuvykę į Decatur, Mich., aplankyti savo draugų Antonetos ir Andriaus Korens. **Nellie**

Ex Mainierių klubo narių žiniai

Mieli Ex Mainierių klubo nariai, nutarta turėti 4 kartus per metus narių susirinkimus. Sekantis susirinkimas turi būti balandžio mėnesį, trečią šeštadienį, 12 val. dieną, "Vilnies" salėje.

Kadangi praeitame susirinkime, kuris įvyko lapkričio 20 d., buvo valdybos rinkimas. Buvęs protokolų sekretorius John Feiza atsakė toliau eiti sekretoriaus pareigas, bet kito sekretoriaus neradome, tai tas klausimas paliktas sekančiame susirinkime. Taipgi iki šiol viena narė ėjo fin. sekretorės ir išdinkinės pareigas. Kitaip sakant, pasistenkime, kad balandžio 16 d. susirinkime išrinktume pilną valdybą, kuri galėtų sutartinai ir pavyzdinai tvarkyti klubo reikalus.

Ex Mainierių klubo tvėrėjai jau seniai ilsisi šaltame kape. Mes

Vilnis, 1963 kovo 31

MIRĖ IR PALAIDOTA FRANCIS JANKIENĖ

Ilgoką laiką nesveikavo drg. Francis Jankienė-Langvinytė. Išbuvo 10 dienų ligoninėje ir vasario 22 d. grįžo į namus. Tikėtasi, kad pilnai atgaus sveikatą. Bet vasario 27 d. išstiko širdies smūgis ir sustabdė visiems laikams jos jautriosios širdies plakimą.

Velionė gimė Lietuvoje, Alytaus mieste. Į šią šalį atvyko 1913 met. liepos 5 d. Pirmiausia apsisutojo New Yorke. Vėliau gyveno Detroito, bet pastaruosius 60 metų gyveno Čikagoje. Sukūrė šeimos židinį, susituokdama su Juozu Jankum. Išauklėjo vienturtę dukrą Edit ir gražiai išmokslino. Ji ištekėjo už Jurgio Konieczko ir auginą savo atžalyną, dvi dukras ir sūnų.

Velionės vyras Juozas Jankus mirė 1957 m. Ji, likusi viena, gyveno pas dukrą ir jos šeimą.

Velionės dukra Edith Konieczko papasakojo, kad jos velionis tėvelis ir mamytė labai mėgo skaityti laikraštį "Vilnis" ir dažnai paremdavo pinigais. Velionė Francis pastaruoju metu turėjo nemalonumų su akimis, mažai begalėjo skaityti, bet už tai ji jai paskaitydavo nuo pirmo puslapio iki paskutinio. Ji įdomavosi visa

pažangia veikla ir draugais. Kuomet paskaitė jai apie mirtį visuomenės veikėjo Antano Bimbos, ji garsiai pravirkusi, nes suprato, kokį nuostolį pergyvena pažangus judėjimas. Taipgi sielėjosi dėl mirties Rozalijos Markūnienės bei kitų pažangiečių. Iš pokalbio su velionės dukra supratau, kad ji labai skaudžiai pergyvena motinos mirtį. Bekalbėdama dažnai braukė ašaras nuo veido. Ji priminė, kad jos mamytė buvo viena iš penkių vaikų šeimos ir antroji nuo vyriausios, bet visos sesutės ir broliukas jau mirę, ji buvo paskutinioji mirties išplėta. Iki jos sesutės ir broliukas buvo gyvi, ji dažnai su jais susirašinėjo ir vis troško apsilankyti ir pasikalbėti. Deja, troškimas liko neįvykdytas.

Velionė palaidota kovo antrą dieną, šalia pirmiau mirusio vyro, savame sklype, šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Reiškiu gilią užuojautą velionės dukrai Edith ir jos šeimai, netekusiai brangios ir mylimos asmenybės, o velionei Francis lai bus amžina ramybė užmigusiai neatbūdančiu miegu. **Vyšnutė**

Anielė Dockienė apdovanojo "Vilni" ir nepamiršo "Laisvės"

Savo laiku buvusi žymi dainininkė solistė, taipgi stambi visuomenės veikėja drg. Anielė Dockienė prisiuntė laišku per Joną Feizą, kuriame buvo \$120. Ji laiškuose žymi, kad iš jų skiria \$100 laikraščiu "Vilnis", \$10 laikraščiu "Laisvė" ir \$10 Tarptautiniam judėjimui.

Reikia pasakyti, kad miela drg. A. Dockienė dažnai stambiai paremia pažangią spaudą. Kai buvo tvirtesnės sveikatos, gražiai dirbo laikraščių vajuose ir dabar, nors jos vardo nematome vartininkų sąrašė, bet ji tartininkauja kitiems darbantiems vajuose.

Neperseniausiai ji savo bute krito ir labai skaudžiai susižeidė, bet šiek tiek sutvirtėjusi, vėl rūpinasi organizacine veikla.

Ateityje reikėtų plačiau parašyti spaudoje apie jos dainos ir organizacinę veiklą. Didelis jai dėkui už nenuilstamą rūpestį pažangios spaudos reikaluose. **Julija M.**

palikome tęsti jų pradėtą gražų darbą, padirbėkime kad klubas dar ilgai gyvuotų ir tęstų tą kilnų ir draugišką bei kultūrinį darbą.

Lauksiu narių skaitlingai atsilankant į šį susirinkimą, kuris bus balandžio 16 d., 12 v. dieną, "Vilnies" salėje.

Klubo pirm. J. C.

Lankėsi H. ir R. Bordner

Vasario 23 d. "Vilnies" įstaigoje lankėsi plačiai žinomi Helen ir Robert Bordner. Buvo užėję proga, kai buvo atvežę sūnų į Illinois Circle Campus, kur jis siekia gauti mokslui stipendiją ryšium su žaidimu jaunųjų "hockey" komandoje. Praėjusį ledų rutulio (hockey) sezoną, jis nuolatiniškai žaidė Kanadoje, mokydamasis ten kolegijoje. Motina nori, kad persikeltų į Čikagą.

Helen vis dar tebevaikšto, pasiramsčiuodama lazda. Kaip žinia, kai praeitais mokslo metais ji dirbo mokykloje, krisdama susižeidė koją, kuri dar pilnai nebuvo sugijusi iš po operacijos. Gydytojas sako, gal ir dabar reikės operuoti, bet Helen mano, gal pasitaisys be operacijos.

Nežiūrint šios nelaimės ir kitokių problemų, Helen visuomet optimistė. Smagu buvo matyti ją ir jos vyrą Robert, taip pat gerai nusiteikusį.

Šia proga jie aplankė ir Sisevičius, kol sūnus Robbie paskambino, kad jis atliko visus reikalus, ir kad tėvai ji pasiimtų parvežti namo. **Nellie**

— Garbė nedalijama ir neskolinama.

NESIJUOKITE

Na, ir nesiseka tiems mūsų nacionalistams. Netgi ir popiežius, ir tas numojo į juos ranka. Vieton kad lietuvių paskirtų kardinolu, ėmė ir paskyrė mažos latvių katalikų bendruomenės 86 metų senį vyskupą. Ar tai ne pasiutimas!

Pasiskelbusių razumnaus dypukų laikraštis "Akiračiai" šių metų Nr. 2 rašo, kad pasaulyje yra trys milijonai žmonių (suprask lietuvių M.), kurie Vasario 16-ąją—ir tėvynėje ir svetur—galvoja apie nepriklausomybę. Netiesa, ponai akiratininkai. Aš esu lietuvis, bet negalvoju. Jeigu sakytumėte, kad du milijonai devyni šimtai devyniasdešimt devyni tūkstančiai ir devyni šimtai devyniasdešimt devyni galvoja, tai nesiginčyčiau.

Nesijuokite, kai kada ir "Naujienu" redaktorius šį tą parašo teisingo. Štai praeitų metų 225 nr. jis porina:

— Kol pabėgę nuo rusų lietuviai buvo beturčiai, tai jie knygas rašė, spausdino ir pirkė, bet kai praturtėjo, tai nuo knygų nusisuko. Kviklys visą bėdą verčia kitiems, tik nepasako, kad Amerikon suvažiavę tremtiniai nė vienos geresnės knygos neparasė. Knygos buvo tuščios, be turinio, nenagrinėjo idėjų, neaprašinėjo grožio.

Na, ir kas drįs pasakyti, kad "Naujienos" meluoja?

"Akiračius" toks V. Trumpa rašo:

— Nors sakomės, kad mes čia Amerikoje turime laisvą spaudą, tačiau yra nemaža bandomų nutylėti, kas mums nemalonu arba kas mums atrodo nenaudinga. Bet vien tik malonumais (pasigyrimais) negalime gyventi, o kas mums naudinga ar nenaudinga, vienas Dievas težino.

Vadinasi, kas jiems naudinga ar nenaudinga, tik tas jų iš didžiosios raidės parašytas dievas težino, jie nežino.

Dipukijai plačiai žinomas Br. Raila, sakoma, per Bostono "Laisvės varpo" radijo valandą kalbėjęs: "... Aš—proletaras. Los Angeles yra daug lietuvių milijonierių... Aš nueinu pas juos dėl to, kad jie gerai vaišina..."

Kai kurie dypukijos šulai dėl tokio jo pasisakymo sunerimo, ar tik Br. Raila negrįžta prie savo senų jaunystės išitikinimų, kai studentavimo metais buvo susidėjęs su trečiafrontininkais. **M.**

EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

"Vilnies" direktorių taryba organizuoja dešimt dienų pabūvoti Lietuvoje laikraščio skaitytojų turistinę grupę.

Grupė iš Čikagos išvyks rugpjūčio 19 d. ir grįš rugsėjo 4 d. Į ten vyks per Maskvą, grįžtant pora parų staptels Helsinkyje.

Kelionė į abi puses, nakvynės viešbučiuose, maistas ir turistiniams pasivažinėjimams išlaidos kaštuos \$1,695 nuo Niujorko.

Norintys su šia turistine grupe aplankyti Lietuvą užsiregistruodami prisiųskite \$150 rankpinigų. Čekį rašykite American Travel Service Bureau, bet siųskite "Vilnies" administracijai: 3116 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608.

Kelionę tvarkys plačiai žinoma W. Raskaus agentūra: 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643.

Dėl daugiau informacijų kreipkitės į "Vilnies" administraciją. Paskubėkite registruotis, nes grupėje vietų skaičius ribotas.

"VILNIES" ADMINISTRACIJA

DEVYNI METAI BE JUOZO NEDVARO

Juozas Nedvaras

Vasario 27 d. suėjo 9 metai nuo mirties ištikimo darbo klasės su nauju Juozo Nedvaro. Juozą pažinau dar jam esant Lietuvoje Panevėžio gimnazijoje, ketvirtos klasės gimnazistą. Tai buvo 1925 metais. Jis jau tada buvo pažangios minties ir daug skaitė, tais laikais Lietuvoje "nelegalią" literatūrą.

Antrą kartą jį sutikau atvykusi į Čikagą 1930 m., kuomet jis viešėjo pas savo tetą Ursulę Grigienę-Peterman. Jam augant Lietuvoje, Ursulė buvo jo politinio brendimo pradininkė, kuri pati veikė ir net buvo kandidatė į seimą ant darbininkų sąrašo. Jai teko ilgoką laiką slapstytis miške nuo tuolaikinės Lietuvos valdžios.

Juozas atvyko į šią šalį pas savo motiną Kazimierą Roželiene 1928 m. Ji ir jos vyras (Juozo patėvis) leido Juozą į mokyklą. Jis čia baigė vidurinę mokyklą. Užėjus nedarbo laikotarpiui, nelengva buvo įsidarbinti, bet dėl to Juozas neliūdėjo, turėjo tetą, kuri laikė valgomų daiktų krautuvę, tai jis jai padėjo, kai buvo reikalingas.

Vėliau buvo pakviestas Juozas dirbti "Vilnius" įstaigoje, raidžių rinkėju. Jam bedirbant, buvo organizuojami lietuviai vykti į Ispaniją padėti kovotojams prieš reakciją. Jis išvyko į Ispaniją ir kovojo Lincolno brigadoje. Buvo sužeistas. Motinai ir tetai gelbstint, pergyveno sužeistos rankos operaciją. Sutaisytas sužeistas kaulas, bet gydytojai sakė, kad reikia kitos operacijos. Dėja, miršta geroji teta ir po to motina. Juozas neteko reikalingos pagalbos ir taip liko nebaigta gydyti ranka. Negalėdamas pilnai varuoti rankos, negalėjo dirbti prie palikto raidžių rinkėjo darbo. Tuo laiku redakcijoje buvo užtekinai darbininkų, tad Juozui teko išnešioti laikraštį. Ir taip metus kitus gyveno, iki gavo pastovų darbą West Pullman bendrovėje. Ten išdirbo iki mirties.

Juozas nenuleido rankų. Jis dirbo. Ypatinai daug veikė Roselando Aido chore. Statant operetas bei veikalus, jis ėjo sufleriaus bei režisoriaus pareigas. Dažnai pats atlikdavo roles. Daug rašė į spaudą įvairiais slapyvardžiais, nes kaip jis pats sakydavo, kad jis nepaiso garsintis save, bile tik atliktas darbas.

Asmeninis viengungio gyvenimas ir dar su pažeista sveikata rimtai atsiliepė į jo sveikatą. Kartais su draugais išgerdavo po stikluoką, o tas dar labiau silpino jo sveikatą.

Sužymėti visuomenės labai atliktus darbus, reikėtų išstis kny-

12

TRISDEŠIMTS SEPTYNI METAI BE FREDO ABEKO-AKILAIČIO

Nedaug yra žmonių, kurie pasilieka pažinusių atmintyse visiems laikams. Bet vienas iš tokių buvo Fredas Abekas. Berods pirmą kartą asmeniškai susipažinau su veiloniu 1932 metais.

Pradėjus jam dirbti "Vilnius" redakcijoje, arčiau pažinau ir labai daug iš jo pasimokinau. Jis nekuomet nerodė savo asmeninio "aš". Mokėjo su visais draugiškai sugyventi ir įtraukti į organizacinę veiklą. Bile reikalui esant ir atsikreipus prie jo, surasdavo laiko ir paaiškino ko klausiti arba padėdavo reikalui esant kur nueiti, nuvažiuoti.

Jis mokėjo nuosekliai ir gražiai išreikšti mintį sakant kalbą susirinkimuose, masiniuose mitinguose ar laidojant idėjas draugų.

Fredas buvo nepaprastai gabus organizatorius. Jis mokėjo įtraukti į veikimą žmones, kurie pirmiau stovėjo tik stebėtojai. Jo dėka tarp lietuvių smarkiai augo K. P. nariais ir stambiai sukeldavo pinigškos paramos.

Fredui išvykus Lietuvon 1935 metais į lietuvių kongresą, tarp Čikagos pažangių lietuvių įvyko nemalonių neaiškumų, kurie vos neprivedė prie antros sklokos. Apie tai pasiekė žinia Fredą ir jis skubiai grįžo į Čikagą. Jo dėka visi neaiškumai išsklaidyti.

Tą dieną, kurioje jis žuvo, prieš tai turėjome pasitarimą "Vilnius" salėje, kaip sėkmingiau pasitikti drg. Antaną Bimbą, kuris ką tik grįžo aplankęs pokarinę Tarybų Lietuvą. Pasitarime buvo įvairių minčių dėl pirmenybės, bet ir čia jis sugebėjo visus neaiškumus išsklaidyti. Po to išskubėjo į K. P. susirinkimą. Tik antros dienos ryte sužinojome, kad jį ištiko žiauri nelaimė, kad beskuobėdamas pateko po gatvekariu. Nuvežtas į ligoninę 1946 m. balandžio 10 d. mirė.

Jo mirtis buvo didelis nuostolis visam pažangiam judėjimui. Jis daug ir glaudžiai veikė tarpe angliškai kalbančių žmonių, buvo K. P. distrikto narys, L.K.P. suburio sekretorius.

Po jo mirties buvo nutarta išleisti jo gyvenimo ir veiklos sutraukų knygą. Pradėta rinkti medžiaga, bet numatytas medžiagos surinkimo autorius apleido Čikagą ir taip liko neįvykdytas nutarimas. Labai gaila. O daug ir labai daug gražių ir visuomenei reikšmingų darbų jis atliko, kurie liko žinomi, tik siaurame ratelyje.

Kartais aprašomi žmonės, kurie palyginus su Fredo darbais, tik lašas jūroje. Yra sakoma, kad ne viską ir nevisuomet mes sugebama atlikti, o tai dėka perkrovimo darbais draugų, kurie galėtų tai atlikti.

Nors jau trisdešimts septyni metai, kai jo nėra mūsų tarpe, bet jo atlikti darbai tebėra ji

gos, o ne šio mažo raštelio, minint jo devintąsias mirties metines. Itin svarbu tai, kad po jo mirties graži suma jo likusio turto įteikta laikraščiu "Vilnis" ir K. P.,—bei kitiems pažangiems laikraščiams.

Jis išsisi Lietuvių Tautinėse kapinėse, o mes jo draugai-ės, lankysime jo kapą ir nulenkę galvas prisiminsime, kad čia išsisi ištikimas darbo klasės sūnus ir garbingas lietuvis.

Užušilių Julija

Fredas Abekas-Akilaitis

pažinusių neužmiršti. Su kuo tik nekalbėsi, pasako, jei Fredas Abekas būtų mūsų tarpe, organizaciniai darbai būtų kur kas aukščiau pastatyti. Tai gryna tiesa, bet jo nėra ir nebus, teliko prisiminimai apie jo pavyzdinę veiklą ir rūpestį, kad darbininkiškas judėjimas augtų ir klestėtų.

Aplankę jo kapą Lietuvių Tautinėse kapinėse, sudėkime pažadus dirbti, kad įvydžius jo troškimus, kad viso pasaulio žmonės nusikratytų skriaudėjų išnaudotojų, kad skaitai saulutė apšviestų visų darbo žmonių namus, kad alkis ir skurdas išnyktų nuo žemės kamuolio. Tai pagrindinis buvo Fredo troškimas.

Fredo mokinė

ESTELLE IR VINCAS BOGDEN GRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ

Jau buvo rašyta, kad E. ir V. Bogden išvyko į šiltas Bahamų salas. Jie ten išbuvę apie porą savaitių, gražiai saulės nubučiuoti grįžo į namus. Sakė, kad gerokai pailsėjo ir puikiai praleido laiką.

Vykdami jie tikėjosi gerokai sveikatoj sutvirtėti. Deja, taip nebuvo. Vincas grįžęs po kelių dienų išvyko į ligoninę sveikatos patikrinti. Kaip ilgai jam teks pabūti ligoninėje, rašant žinią neteko sužinoti.

Linkėtina abiems geros ir tvirtos sveikatos.

Vilniūtė

Mirę lietuviai

Vasario 25 d. mirė Antanas Baniukaitis, gimęs Lietuvoje, Kedainių apskr. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Vasario 26 d. mirė Joseph Kriščiūnas, sulaukęs 82 metų, gimęs Lietuvoje.

Vasario 28 d. mirė Dr. Janina Rožanskienė, sulaukusi 85 metų, gimusi Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 33 metus.

Vasario 28 d. mirė Petras Rutkus, gimęs Lietuvoje, Mažeikių apskr., Ylakių mieste, Amerikoje išgyveno 33 metus.

Kovo 3 d. mirė Anna Kriščiūnas, sulaukusi 83 metų, gimusi Lietuvoje.

Kovo 12 d. mirė Eugenijos Nausėda, sulaukęs 37 metų, gimęs Vokietijoje. Amerikoje išgyveno 33 metus.

Mirę LDS nariai

Nuo praėitų metų lapkričio 24 d. iki gruodžio 21 dienos mirė LDS nariai:

Jurgis Simkus, 92 m. a., priklausė 121 kuopai, Zeigler, Ill.

William Shelnis, 89 m. a., 13 kp. narys, Ozone Park, N. Y.

Rožė Markūnienė, 86 m. a. 112 kp. narė, Chicago, Ill.

Elizabeth Balčytis, 85 m. a., 63 kuopos narė, Benld, Ill.

Visiems ramaus amžino miego!

CHAS. YORGAN STIPRĖJA

Plačiai žinomas veteranas pažangietis Chas. Yorgan, savo laiku ilgus metus gyvenęs Cicerijoje, prieš kiek laiko buvo sunkiai su-negalavęs, netgi turėjo pagulėti Loretto ligoninėje. Kiek teko sužinoti, šiuo metu stiprėja, nežiūrind kad virš 90 metų amžiaus našta vis labiau slegia.

Chas. Yorgan jau apyseniai kaip gyvena pas Joną Patecką, netoli "Vilnius" įstaigos, Bridgeporte. Tenka laukti, kad Yorganas visiškai sustiprės ir vėl dažnai matysime jį mūsų parengimuose, X.

PERKA "VILNĮ"

Į "Vilnius" įstaigą vis daugiau ateina nuolat neskaitančių laikraščių nusipirkti jo. Gaila, kad lietuviškų laikraščių stendai "Vilnius" nepriima. Bijo reakcininkų dipukų išpuolių.

PRISIMINUS

Mike Palevičių

HERRIN, ILL.

Kovo 29 dieną sukako 3 metai, kaip mirė Mike Palevich (Palevičius), gimęs Lietuvoje, Varėnos rajone, Naužiuliū kaime, palaidotas Herrin miesto kapinėse, Herrin, Ill.

Buvo taip miela, mielas, su Tavimi. Kasdien kamuojosi širdgėla, lieju ašaras, lankau Tavo kapą.

Išėkis ramybėje, mielas.

Žmona, MARY PALEVICH

SANTA CLARA, CAL.

LIŪDNAS PRISIMINIMAS

Jono Ginaičio

Mirė 1978 Kovo 26

Liūdnam praėjo metas be jo penkeri metai. Su giliu gailėsčiu prisiminam jį kasdieną.

MARY GINAITIS—žmona
LOUISE LANGEVIN, dukra
su šeima

Vilnis, 1983 kovo 31